

НАЦРТ ЗАКОНА О БУЏЕТСКОМ СИСТЕМУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом утврђују се фискални принципи, правила и процедуре на основу којих се установљава фискални оквир, како би се обезбедила дугорочна одрживост фискалне политике.

Овим законом уређује се: планирање, припрема, доношење и извршење буџета Републике Србије; планирање, припрема, доношење и извршење буџета аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: буџет локалне власти); припрема и доношење финансијских планова Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Републичког фонда за здравствено осигурање, Фонда за социјално осигурање војних осигураника и Националне службе за запошљавање (у даљем тексту: организације за обавезно социјално осигурање); буџетско рачуноводство и извештавање; интерна финансијска контрола, екстерна ревизија, делокруг Управе за трезор, као органа управе у саставу Министарства финансија (у даљем тексту: Министарство), надлежност Фискалног савета и радноправни положај запослених у том савету, као и друга питања од значаја за функционисање буџетског система и управљања јавним финансијама.

Усклађивање с правним поретком Европске уније

Члан 2.

Овим законом се у правни систем Републике Србије преузима Директива Савета Европске уније 2011/85/ЕУ од 8. новембра 2011. године о захтевима за буџетске оквире држава чланица (СЛ Л 306, 23.11.2011.) и Директива Савета Европске уније 2024/1265 од 29. априла 2024. године о измени Директиве 2011/85/ЕУ (СЛ Л 1265, 30.4.2024.).

Обвезници примене

Члан 3.

Одредбе овог закона примењују се на буџет Републике Србије, буџете локалне власти, као и на кориснике буџета Републике Србије и буџета локалне власти.

Поједине одредбе овог закона уређују буџетске односе и правила која се примењују на ванбуџетске кориснике, привредне субјекте и друга правна лица која су, у складу са правилима статистичке методологије Европске уније (ЕСА 2010, прописана Уредбом (ЕУ) 549/2013 Европског парламента и Већа, укључена у сектор државе, односно у којима држава, на свим нивоима власти, има одлучујући утицај на управљање, и то на: израду финансијских планова, управљање новчаним средствима, задуживање и давање гаранција, рачуноводство, израду и подношење извештаја и вршење буџетске контроле.

За ванбуџетске кориснике који воде рачуноводство по другим моделима осим буџетског рачуноводства, одредбе овога закона у вези с њиховим планирањем и извештавањем не утичу на њихове извештајне и друге обавезе које произлазе из других прописа.

Дефиниције

Члан 4.

Дефиниције које се користе у овом закону имају следеће значење:

1) **Закон о буџету Републике Србије** јесте закон којим се процењују приходи и примања, те утврђују расходи и издаци за једну или три године, а доноси га Народна скупштина; садржи и одредбе битне за извршење тог закона, као и проценат повећања плата, односно масе средстава за плате, односно зараде предвиђен за наредну буџетску годину за све ентитете који припадају сектору државе; у случају кад се буџет доноси за три године приходи и примања, расходи и издаци исказују се за сваку годину посебно;

2) **Одлука о буџету** јесте одлука којом се процењују приходи и примања, те утврђују расходи и издаци за једну или три године, а доноси га скупштина аутономне покрајине, односно скупштина општине, односно града (у даљем тексту: скупштина локалне власти); садржи и одредбе битне за извршење те одлуке; у случају кад се буџет доноси за три године приходи и примања, расходи и издаци исказују се за сваку годину посебно;

3) **Финансијски план** јесте акт директног или индиректног буџетског корисника, као и акт организације за обавезно социјално осигурање, који укључује и финансијске планове корисника средстава Републичког фонда за здравствено осигурање, израђен на основу упутства за припрему буџета, у складу са смерницама за израду средњорочних планова и пројекцијама средњорочног оквира расхода предвиђених Фискалном стратегијом, који садржи процену обима прихода и примања и обим расхода и издатака за период од једне или три године;

4) **Фискална година** је раздобље од 12 месеци, које почиње 1. јануара, а завршава 31. децембра календарске године; Приходи и примања уплаћени на рачун од 1. јануара до 31. децембра текуће године приход су, односно примање текуће фискалне године;

5) **Јавна средства** су средства на располагању и под контролом Републике Србије, локалне власти и организација за обавезно социјално осигурање;

6) **Буџетски корисници** су директни и индиректни корисници средстава буџета Републике Србије, односно локалне власти;

7) **Директни буџетски корисници** су органи и организације Републике Србије, односно органи и службе локалне власти;

8) **Индиректни буџетски корисници** јесу: правосудни органи, научни институти који се претежно финансирају средствима буџета Републике Србије, месне заједнице; установе основане од стране Републике Србије, односно локалне власти, над којима оснивач, преко директних буџетских корисника, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, као и високошколске установе чији је суоснивач Република Србија;

9) **Корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање** су организације за обавезно социјално осигурање и корисници средстава Републичког фонда за здравствено осигурање (здравствене установе) чији је оснивач Република Србија, односно локална власт);

10) **Ванбуџетски корисници** су корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање, јавне агенције и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама, јавна предузећа основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, привредна друштва основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, правна лица основана од стране тих привредних друштава, као и правна лица над којима Република

Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала, више од 50% гласова у органима управљања и у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години;

11) **Централни ниво државе** обухвата све субјекте који су одговорни за пружање, претежно, нетржишних услуга и прераспodelу дохотка и богатства на нивоу земље као целине; обухвата буџет Републике Србије и ванбуџетске кориснике на централном нивоу власти;

12) **Сектор државе** обухвата све субјекте који су одговорни за пружање, претежно, нетржишних услуга и прераспodelу дохотка и богатства на свим нивоима државе; обухвата буџетске кориснике, као и ванбуџетске кориснике свих нивоа власти који су у складу са правилима статистичке методологије Европске уније (ЕСА 2010, прописана Уредбом (ЕУ) 549/2013 Европског парламента и Савета) разврстани у сектор државе;

13) **Јавни сектор** је део националне економије који обухвата сектор државе, као и нефинансијска привредна друштва под контролом Републике Србије, односно локалне власти која се примарно баве комерцијалним активностима, који су у складу са правилима статистичке методологије Европске уније (ЕСА 2010, прописана Уредбом (ЕУ) 549/2013 Европског парламента и Савета) разврстани у нефинансијска привредна друштва;

14) **Јавни приходи** су сви приходи остварени обавезним плаћањима пореских обвезника, правних и физичких лица која користе одређено јавно добро или јавну услугу, као и сви други приходи које остварују буџетски корисници и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање;

15) **Општи приходи и примања буџета** су приходи, односно примања којима се финансира јавна потрошња и који немају претходно утврђену намену;

16) **Наменски приходи и примања** су јавни приходи, односно примања чије је коришћење и намена утврђена уговором о донацији, кредиту, односно зајму, средства Европске уније и самодопринос чија се намена утврђује одлуком јединице локалне самоуправе;

17) **Сопствени приходи** су приходи које својом делатношћу остваре високообразовне и научне установе, установе културе чији је оснивач Република Србија, односно локална власт и установе које остварују приходе по основу проширене делатности у складу са законом; под овом врстом прихода сматрају се и приходи који се остварују по основу наплате судских такси;

18) **Порески приходи** су врста јавних прихода које држава прикупља обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат;

19) **Непорески приходи** су врста јавних прихода који се наплаћују правним или физичким лицима за коришћење јавних добара (накнаде), пружање одређене јавне услуге (таксе), због кршења уговорних или законских одредби (пенали и казне), као и приходи који се остваре употребом јавних средстава;

20) **Примања државе** су средства која држава остварује продајом нефинансијске и финансијске имовине и задуживањем;

21) **Јавни расходи** су расходи за робе, услуге и друга давања које држава обезбеђује без директне и непосредне надокнаде;

22) **Издаци државе** су издаци државе за набавку нефинансијске и финансијске имовине и отплату кредита;

23) **Порески расходи** су олакшице и ослобођења од стандардне пореске структуре, који умањују износ наплаћених прихода и који се могу уводити само законима којима се

уводи одговарајући порез; Порески расходи исказују се у посебном извештају о пореским расходима који се доставља Народној скупштини ради информисања, истовремено са подношењем предлога закона о буџету;

24) **Јавна добра** су природна богатства чије је коришћење уређено посебним законом, као и добра која су посебним законом утврђена као добра од општег интереса и добра у општој употреби;

25) **Јавне услуге** су услуге које су субјекти јавног сектора у обавези да пружају правним и физичким лицима, а које се не могу пружити под редовним тржишним условима.

26) **Капитални пројекти** су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт, укључујући услуге пројектног планирања које су саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса;

27) **Буџет** је свеобухватан план прихода и примања и план расхода и издатака, организован у два одвојена рачуна: а) рачун прихода и примања остварених по основу продаје нефинансијске имовине и расхода и издатака за набавку нефинансијске имовине и б) рачун финансирања; буџет је основни документ економске политике Владе;

28) **Дуг сектора државе** обухвата директни дуг сектора државе и издате гаранције сектора државе (индиректни дуг), према домаћим и страним повериоцима;

29) **Консолидовани дуг сектора државе** је дуг сектора државе који се израчунава према методологији европског система националних рачуна (ESA 2010);

30) **Суфицит, односно дефицит** је разлика између укупног износа прихода и примања остварених по основу продаје нефинансијске имовине и укупног износа расхода и издатака за набавку нефинансијске имовине;

31) **Фискална политика** представља одлуке које доносе или радње које спровode органи власти у вези са јавним приходима и примањима и расходима и издацима и акумулацијом јавне имовине и обавеза са циљем утицања на привредна кретања и остваривање циљева фискалне политике;

32) **Циљеви фискалне политике** означавају прецизне нумерички исказане циљне вредности главних фискалних агрегата које Влада настоји да оствари у буџету;

33) **Фискални принципи** означавају принципе одговорног фискалног управљања;

34) **Фискалне процедуре** садрже израду, подношење и објављивање извештаја, прогноза, оцена и саопштења прописаних овим законом;

35) **Фискални ризици** су краткорочна и средњорочна одступања фискалних променљивих у односу на вредности које су предвиђене у буџету, финансијским или другим извештајима или пројекцијама јавних финансија;

36) **Фискална правила** представљају постављање ограничења на фискалну политику, како би се ојачала буџетска дисциплина, побољшала координација између различитих нивоа власти и смањила несигурност када је у питању будућа фискална политика;

37) **Фискални савет** је независан орган образован са циљем да унапреди културу фискалне одговорности у Републици Србији, и то независном анализом фискалне политике и подстицањем стручних расправа о фискалној политици;

38) **Фискална стратегија** је документ у коме се наводе циљеви фискалне политике Владе и даје оцена одрживости фискалне политике, који Влада подноси Народној скупштини;

39) **Фискална одрживост** означава могућност спровођења дате фискалне политике у дужем временском периоду, без значајнијих промена у пореској политици или расходима и издацима;

40) **Консолидовани биланс града** је биланс укупних прихода и примања и укупних расхода и издатака буџета града и буџета градских општина у његовом саставу, који доноси надлежни орган града и доставља министарству надлежном за послове финансија у року од петнаест дана од дана доношења одлуке о буџету града;

41) **Ребаланс буџета** је промена закона о буџету Републике Србије, односно одлуке о буџету локалне власти у току буџетске године, којом се мења, односно допуњује буџет, а ребаланс финансијског плана организације за обавезно социјално осигурање промена финансијског плана којом се у току буџетске године, мења, односно допуњује финансијски план;

42) **Апропријација** је од стране Народне скупштине, односно скупштине локалне власти, законом о буџету Републике Србије, односно одлуком о буџету локалне власти, дато овлашћење Влади, односно надлежном извршном органу локалне власти, за трошење јавних средстава до одређеног износа и за одређене намене за буџетску годину, односно износ средстава утврђен у финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање за одређене намене; стална апропријација је апропријација у буџету којом се обавезно утврђују средства на име отплате дуга и датих гаранција; апропријације за индиректне кориснике буџетских средстава се исказују збирно по врстама индиректних корисника и наменама средстава у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава;

43) **Рачун финансирања** обухвата примања од продаје финансијске имовине и задуживања, те издатке за набавку финансијске имовине и за отплату кредита и зајмова;

44) **Финансијска имовина** обухвата новчана средства, потраживања, акције и уделе у капиталу правних лица, хартије од вредности и друга улагања у правна лица;

45) **Задуживање** представља уговарање кредита, односно издавање хартија од вредности, у складу са посебним законом;

46) **Државна гаранција** је инструмент обезбеђења којим Република Србија гарантује испуњење обавеза за које се даје гаранција;

47) **Задуживање због текуће ликвидности** представља уговарање краткорочних кредита, односно емитовање краткорочних државних хартија од вредности за финансирање привремене великвидности буџета, настале услед неуравнотежених кретања у приходима и расходима и издацима током извршења буџета;

48) **Преузимање обавеза** представља ангажовање средстава од стране буџетских корисника и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање по основу правног акта, за које се, у моменту ангажовања, очекује да представљају готовински трошак, непосредно или у будућности;

49) **Плаћања** означавају све трансакције које имају за резултат смањење стања финансијских средстава на рачунима;

50) **Систем консолидованог рачуна трезора** је обједињени рачун динарских и девизних средстава консолидованих рачуна трезора Републике Србије и трезора локалне власти, преко којег се врше плаћања између корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и других ванбуџетских корисника који су укључени у консолидовани рачун трезора, с једне стране и субјеката који нису

обухваћени системом консолидованог рачуна трезора, с друге стране, обрачунавају међубанкарска плаћања и води код Народне банке Србије;

51) **Консолидовани рачун трезора Републике Србије** је обједињени рачун динарских и девизних средстава корисника средстава буџета Републике Србије, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и других ванбуџетских корисника који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, а који се отвара Републици Србији и води у Управи за трезор;

52) **Консолидовани рачун трезора локалне власти** је обједињени рачун динарских и девизних средстава припадајућих корисника средстава буџета локалне власти и ванбуџетских корисника који су укључени у консолидовани рачун трезора локалне власти, а који се отвара локалној власти и води у Управи за трезор;

53) **Главна књига трезора** је пословна књига скупа свих рачуна која се води по систему двојног књиговодства, у којој се систематски обухватају стања и евидентирају све промене на имовини, обавезама, капиталу, приходима и расходима;

54) **Трансферна средства** су текући и/или капитални преноси остварени од субјеката који припадају сектору државе (преноси средстава из буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти другом нивоу власти, буџету истог нивоа власти, организацијама за обавезно социјално осигурање, преноси средстава између организација за обавезно социјално осигурање, као и преноси средстава осталим ванбуџетским корисницима који припадају сектору државе);

55) **Донација** је наменски неповратан приход остварен од иностраних земаља, међународних организација, институција и тела Европске уније, физичких лица, непрофитних организација, привредних друштава и осталих субјеката који не припадају сектору државе; остварује се без накнаде или противуслуге, на основу уговора закљученог између примаоца и даваоца донације;

56) **Дотација** је наменска неповратна помоћ иностраним земљама, домаћим и међународним организацијама и удружењима, институцијама и телима Европске уније, која се додељује на основу међународног споразума, закона или другог прописа, односно на основу акта Владе или акта надлежног извршног органа локалне власти;

57) **Субвенција** је текући пренос средстава који се, без противуслуге, даје произвођачима за подстицање производње одређених производа и пружање услуга у подручјима од јавног интереса, а могу се утврђивати на основу нивоа производње и/или количине произведених, продатих или увезених добара и услуга;

58) **Средства Европске уније** су средства која су посредно или непосредно опредељена из буџета Европске уније, као и средства Европске уније која се користе за намене и спроводе према правилима утврђеним споразумима између Републике Србије и Европске уније;

59) **Допринос Републике Србије буџету Европске уније** су средства која Република Србија уплаћује у буџет Европске уније, у складу са прописима Европске уније о систему сопствених средстава Европске уније;

60) **Финансирање учешћа Републике Србије, односно локалне власти у спровођењу финансијске помоћи Европске уније** је финансијско учешће Републике Србије, односно локалне власти у спровођењу програма финансијске помоћи Европске уније које се може обезбедити из различитих извора финансирања;

61) **Административне провере** су радње провера, службених контрола, надзора и других мера ради утврђивања природе неправилности у циљу заштите финансијских интереса Европске уније, а самим тим и финансијских интереса Републике Србије;

62) **Државна помоћ** је сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода, којим се кориснику државне помоћи, на селективан начин, омогућава повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту;

63) **Систем управљања јавним финансијама** представља скуп активности и поступака усмерених на успостављање финансијског јединства у евидентирању прихода и примања и расхода издатака и извршавању расхода и издатака корисника средстава буџета Републике Србије, односно локалне власти, чиме се обезбеђују интегритет буџетског система и буџетски циљеви;

64) **Систем извршења буџета**, као део система управљања јавним финансијама, обухвата процесе и поступке који се спроводе електронском комуникацијом са Управом за трезор, а којима се извршавају расходи и издаци корисника средстава буџета Републике Србије, односно локалне власти, утврђени законом о буџету, односно одлуком о буџету, као и расходи и издаци тих корисника у периоду привременог финансирања;

65) **Интерна финансијска контрола у јавном сектору** је свеобухватни систем мера за управљање и контролу јавних прихода, расхода, имовине и обавеза, који се успоставља у организацијама јавног сектора са циљем да управљање и контрола јавних средстава, укључујући и стране фондове, буду у складу са прописима, буџетом, и принципима доброг финансијског управљања, односно ефикасности, ефективности, економичности и отворености;

66) **Финансијско управљање и контрола** је систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац организације, а којим се управљајући ризицима обезбеђује разуман ниво сигурности да ће се циљеви организације остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин;

67) **Интерна ревизија** је независна и објективна активност уверавања и саветовања са сврхом да допринесе унапређењу пословања организације, као и остварењу циљева организације, тако што систематично и дисциплиновано процењује и вреднује управљање ризицима, контроле и процес управљања организацијом;

68) **Закон о завршном рачуну буџета Републике Србије** је акт којим Народна скупштина за сваку буџетску годину утврђује укупно остварене приходе и примања и расходе и издатке, финансијски резултат буџета Републике Србије (дефицит или суфицит) и рачун финансирања;

69) **Одлука о завршном рачуну буџета локалне власти** је акт којим скупштина локалне власти за сваку буџетску годину утврђује укупно остварене приходе и примања и расходе и издатке и финансијски резултат буџета локалне власти (дефицит или суфицит) и рачун финансирања;

70) **Консолидовани извештај града** је консолидовани извештај завршног рачуна буџета града и завршних рачуна буџета градских општина у његовом саставу, укључујући ванбуџетске кориснике града и градских општина, који саставља орган надлежан за послове финансија града;

71) **Консолидовани извештај буџета локалне власти** представља консолидовани извештај завршног рачуна буџета локалне власти и извештаја ванбуџетских корисника локалне власти;

72) **Одлука о завршном рачуну организације за обавезно социјално осигурање** је акт којим надлежни орган организације за обавезно социјално осигурање за сваку буџетску годину утврђује укупно остварене приходе и примања и расходе и издатке, финансијски резултат организације за обавезно социјално осигурање (дефицит или суфицит) и рачун финансирања;

73) **Консолидовани извештај Републичког фонда за здравствено осигурање** је консолидовани извештај завршног рачуна Републичког фонда за здравствено осигурање и финансијских извештаја о извршењу прихода и примања и расхода и издатака корисника средстава тог фонда, који саставља Републички фонд за здравствено осигурање;

74) **Консолидовани извештај буџета Републике на централном нивоу државе**, који представља консолидовани извештај завршног рачуна буџета Републике Србије и извештаја ванбуџетских корисника републичког буџета;

75) **Консолидовани извештај буџета сектора државе** представља консолидовани извештај буџета Републике на централном нивоу државе и консолидовани извештај буџета локалне власти;

76) **Програм** је скуп мера које корисници буџетских средстава спроводе у складу са својим кључним надлежностима и утврђеним средњорочним циљевима. Састоји се од независних, али тесно повезаних компонената - програмских активности и/или пројеката. Утврђује се и спроводи од стране једног или више корисника буџетских средстава и није временски ограничен;

77) **Програмска активност** је текућа и континуирана делатност корисника буџетских средстава, која није временски ограничена. Спровођењем програмске активности се постижу циљеви који доприносе достизању циљева програма. Утврђује се на основу уже дефинисаних надлежности корисника буџетских средстава и мора бити део програма;

78) **Пројекат** је временски ограничен пословни подухват корисника буџетских средстава чијим спровођењем се постижу циљеви пројекта, односно програма;

79) **Родно одговорно буџетирање** представља примену принципа родне равноправности у буџетском процесу, што подразумева родну анализу буџета и реструктурирање прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности;

80) **Средњорочни план** је свеобухватни план буџетског корисника који садржи детаљну разраду свих програма, пројеката и програмских активности за буџетску годину са пројекцијама за наредне две године, према утврђеним средњорочним циљевима и приоритетима, који служи и као основа за израду образложења финансијског плана тог корисника и израђује се у складу са упутством за припрему буџета.

Буџетски систем

Члан 5.

Буџетски систем чине буџет Републике Србије, буџети локалне власти и финансијски планови организација за обавезно социјално осигурање.

Интегритет буџетског система обезбеђује се заједничким правним основом, јединственом буџетском класификацијом, употребом јединствене буџетске документације за израду нацрта буџета, средњорочних и финансијских планова, јединственим системом буџетског рачуноводства, јединственим критеријумима за буџетску контролу и ревизију, преносом статистичких извештаја и података са једног нивоа буџета на други и принципима на којима се заснива буџетски поступак, у складу са овим законом.

Буџетски циљеви

Члан 6.

Буџетски систем треба да оствари следеће циљеве, и то:

1) укупну фискалну одрживост и контролу, која подразумева спровођење политика без значајних измена у консолидованом билансу сектора државе, уз свеобухватну контролу укупних буџетских средстава, кроз успостављање ограничења на расходе и издатке који су загарантовани законом, како на укупном нивоу, тако и на нивоу корисника буџетских средстава;

2) алокацијску ефикасност која подразумева могућност успостављања приоритета унутар буџета, распоређивање средстава у складу са приоритетима Владе унутар буџета, као и могућност пребацивања средстава са старих на нове или са мање продуктивних на више продуктивне приоритете;

3) техничку или оперативну ефикасност која подразумева коришћење буџетских средстава и могућност њихове примене са што нижим трошковима;

4) алокацијску ефикасност која подразумева распоређивање средстава буџета са циљем унапређења родне равноправности.

Буџетски систем обезбеђује свеобухватне, релевантне, поуздане, транспарентне и јавно доступне информације о раду Владе.

Приоритетни буџетски циљеви у припреми и извршењу буџета су и макроекономска стабилност, ниска инфлација, економски развој, подстицање регионалног развоја и смањење финансијског ризика Републике Србије.

Приликом припреме и извршења буџета морају се поштовати принципи ефикасности, економичности, ефективности, јавности, потпуности, тачности, транспарентности, јавне доступности и јединствене буџетске класификације.

Буџетска начела

Члан 7.

Буџет и финансијски план доносе се и извршавају у складу с начелима јединства и тачности, вишегодишњег планирања, уравнотежености, обрачунске јединице, универзалности, јединствене буџетске класификације, доброг финансијског управљања и транспарентности.

Начело јединства и тачности

Члан 8.

У буџету и финансијском плану исказују се по бруто начелу сви приходи и примања, те расходи и издаци.

Приходи и примања користе се за финансирање програма, програмских активности и пројеката у висини утврђеној буџетом, односно финансијским планом, осим наменских прихода и примања који се могу користити до висине уплаћених, односно пренетих средстава.

Начело вишегодишњег планирања

Члан 9.

Буџет и финансијски план састоје се од плана за текућу фискалну годину и пројекција за наредне две фискалне године.

Начело уравнотежености

Члан 10.

Буџет и финансијски план морају бити уравнотежени тако да укупни приходи и примања покривају укупне расходе и издатке.

Уколико укупни приходи и примања нису једнаки укупним расходима и издацима, буџет се може уравнотежити преносом средстава из претходне године.

Уколико се током фискалне године, због ванредних околности, повећају расходи и издаци, односно смање приходи и примања, буџет и финансијски план морају се уравнотежити новим приходима и примањима, односно смањењем предвиђених расхода и издатака.

Уравнотежење буџета и финансијског плана спроводи се током фискалне године изменама и допунама закона, односно одлуке о буџету и финансијског плана према поступку за доношење буџета и финансијског плана.

Начело обрачунске јединице

Члан 11.

У буџету, финансијском плану и финансијским извештајима износи се исказују у службеној валути Републике Србије.

Начело универзалности

Члан 12.

Укупни приходи и примања служе за подмиривање свих расхода и издатака.

Начело јединствене буџетске класификације

Члан 13.

Буџет се припрема и извршава на основу система јединствене буџетске класификације.

Буџетска класификација обухвата економску класификацију прихода и примања, економску класификацију расхода и издатака, организациону класификацију, функционалну класификацију, програмску класификацију и класификацију према изворима финансирања.

Начело доброг финансијског управљања

Члан 14.

Средства планирана у буџету и финансијском плану користе се у складу с начелима доброг финансијског управљања, а посебно у складу с начелима економичности, ефикасности и делотворности.

Начело транспарентности

Члан 15.

Буџет и финансијски план доносе се и извршавају у складу с начелом транспарентности, које подразумева благовремено објављивање веродостојних докумената, података и информација на системски начин.

Обим буџета

Члан 16.

Буџетски приходи и примања који припадају Републици Србији, односно локалној власти, распоређују се и исказују по врстама.

Буџетски расходи и издаци Републике Србије, односно локалне власти одређују се по појединачној намени у буџету.

Приходи и примања се исказују у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима.

Уколико се поједини приходи и примања, расходи и издаци, као и буџет локалне власти утврђују релативно, као проценат буџета или расхода буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти, њихов износ, односно висина утврдиће се примењујући, као основицу, пореске приходе.

У току године Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти, може располагати средствима која су у буџету остварена до истека текуће године.

Буџетски корисник може стварати обавезе и користити апропријацију до износа утврђеног за поједину намену у буџету, односно до износа утврђене апропријације.

Наплата прихода и примања није ограничена износима исказаних прихода и примања у буџету.

Одговорност за доношење буџета и финансијског плана организације за обавезно социјално осигурање

Члан 17.

Народна скупштина доноси закон о буџету Републике Србије.

Скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету локалне власти.

Финансијски план организације за обавезно социјално осигурање доноси надлежни орган организације за обавезно социјално осигурање, у складу са законом и другим прописом, уз сагласност Народне скупштине.

Одговорност за извршење буџета и финансијског плана организације за обавезно социјално осигурање

Члан 18.

Народној скупштини за извршење буџета Републике Србије одговара Влада.

За извршење буџета локалне власти надлежни извршни орган локалне власти одговара скупштини локалне власти.

За извршење финансијског плана организације за обавезно социјално осигурање надлежни орган организације за обавезно социјално осигурање одговара Влади.

Уколико се извршавањем средстава која се из буџета Републике Србије преносе другим нивоима власти или организацијама за обавезно социјално осигурање угрози извршавање Уставом и посебним законима утврђених обавеза Републике Србије, Влада, на предлог министра надлежног за послове финансија (у даљем тексту: министар) може привремено да смањи, односно обустави средства која се преносе другим нивоима власти или организацијама за обавезно социјално осигурање.

Извештај о извршењу буџета Народној скупштини, односно скупштини локалне власти, подноси се на начин одређен овим законом.

Регистар субјеката јавног сектора

Члан 19.

Регистар субјеката јавног сектора води Управа за трезор, у оквиру којег се посебно евидентирају корисници који су разврстани у сектор државе, као и нефинансијска привредна друштва под контролом државе која се примарно баве комерцијалним активностима.

Регистар из става 1. овог члана ажурира се једанпут годишње у сарадњи са републичким органом надлежним за послове статистике.

На субјекте који су разврстани у сектор државе примењују се одредбе овог закона које се односе на фискално планирање, фискална правила, као и одредбе које се односе на фискалне пројекције и успостављање годишњег и вишегодишњег планирања.

Ванбуџетски корисници који припадају сектору државе и који су евидентирани у Регистру из става 1. овог члана дужни су да Министарству достављају извештаје и податке о финансијском плану и пројекцијама, извршењу финансијског плана на основу рачуноводственог модела и система који примењују.

Министар посебним актом, на основу предлога Управе за трезор, утврђује Регистар субјеката јавног сектора, као и начин и рокове за достављање извештаја из става 4. овог члана.

II. ЈАВНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА И ЈАВНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ

Увођење јавних прихода и примања

Члан 20.

Јавни приходи и примања уводе се законом, односно одлуком скупштине локалне власти у складу са законом.

Висина јавних прихода и примања утврђује се законом, односно актом надлежног органа у складу са овим и посебним законима.

Врсте јавних прихода и примања

Члан 21.

Јавни приходи су:

- 1) порези;
- 2) доприноси за обавезно социјално осигурање;
- 3) непорески приходи, и то:
 - (1) таксе,
 - (2) накнаде,
 - (3) казне,
 - (4) приходи настали употребом јавних средстава;
 - 4) самодопринос;
 - 5) донације, трансфери и средства Европске уније.

Примања државе су:

- 1) примања од продаје нефинансијске имовине;
- 2) примања од задуживања;
- 3) примања од продаје финансијске имовине.

Порези

Члан 22.

Порези се могу уводити само пореским законом.

Пореским законом морају бити утврђени предмет опорезивања, основица, обвезник, пореска стопа или износ, сва изузимања и олакшице од опорезивања, као и начин и рокови плаћања пореза.

Обавезе и права пореских обвезника не могу се проширивати или смањивати подзаконским актима.

Доприноси за обавезно социјално осигурање

Члан 23.

Законом се уводе доприноси за обавезно социјално осигурање, и то за:

- 1) пензијско и инвалидско осигурање;
- 2) здравствено осигурање;
- 3) осигурање за случај незапослености.

Таксе

Члан 24.

Такса се наплаћује за непосредно пружену јавну услугу, односно спроведен поступак или радњу, коју је пружио, односно спровео буџетски корисник, као и други субјекат јавног сектора који се финансира из буџета, коме је поверено вршење јавних овлашћења за услуге које се не могу пружати под редовним тржишним условима.

Таксе се могу уводити само законом којим се прописује њихова висина, с тим што органи локалне власти могу на основу закона да утврђују висину таксе одлуком скупштине.

Изузетно од става 2. овог члана, посебним законом се може дати право субјекту јавног сектора, који није буџетски корисник, да утврди висину таксе за јавне услуге које пружа.

За једну јавну услугу може се наплаћивати само једна такса.

Такса се не може наплаћивати за издавање доказа и било којих података које лице прибавља од једног државног органа, односно органа локалне власти, по налогу другог државног органа, односно органа локалне власти.

Висина таксе мора бити примерена трошковима пружања јавне услуге, односно спровођења поступка или радње и мора бити утврђена у апсолутном износу, односно не може бити утврђена као проценат од променљиве основице, осим уколико је законом другачије прописано.

Висина таксе чији износ није прописан законом, односно одлуком скупштине локалне власти утврђује се у текућој години за наредну годину применом методологије из става 13. овог члана и не може се повећавати током године за ту годину.

Изузетно од става 7. овог члана, висина таксе се може утврдити у текућој години за ту годину, уколико је овлашћеном субјекту законом дата надлежност за пружање нове јавне услуге, односно ако надлежни субјект први пут доноси акт о утврђивању висине таксе у складу са законом.

У случају из става 3. овог члана, на акт којим се утврђује висина такси мора се прибавити сагласност:

- 1) министарства надлежног за финансије у случају да висину таксе утврђује субјект централног нивоа државе;
- 2) органа надлежног за финансије у случају да висину таксе утврђује субјект под контролом локалне власти.

Акт којим се утврђује висина таксе доставља се на сагласност надлежном органу из става 9. овог члана најкасније до 30. септембра текуће године за наредну годину.

Акт о утврђивању висине таксе на који је дата сагласност објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”, односно другом службеном гласилу у коме се објављују акти о утврђивању висине таксе, најкасније до 31. октобра текуће године за наредну годину.

Ако се до истека рока из става 11. овог члана не објави акт о висини таксе за наредну годину, у наредној години примењиваће се њихова висина утврђена за текућу годину.

Министар ће уредити методологију и начин утврђивања трошкова пружања јавне услуге из ст. 2. и 3. овог члана.

Одредбе овог члана не односе се на друштва капитала која, у складу са законом о којим се уређује управљање привредним друштвима која су у власништву Републике Србије, за услуге од општег интереса и услуге које пружају у тржиним условима, као и на субјекте јавног сектора који висну таксе за јавне услуге утврђују у складу са међународним споразумима.

Накнаде

Члан 25.

Накнаде се могу уводити за коришћење добара која су посебним законом утврђена као природна богатства, односно добра од општег интереса и добра у општој употреби.

Обвезник плаћања накнаде, сва изузимања и олакшице од плаћања накнада, основица за плаћање накнаде, висина накнаде, начин утврђивања и плаћања накнаде, као и припадност накнаде уређују се посебним законом који предлаже и спроводи Министарство.

Приходи настали употребом јавних средстава

Члан 26.

Приходи настали употребом јавних средстава су:

- 1) приходи од камата;
- 2) приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у државној својини;
- 3) приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе;
- 4) приходи настали продајом добара и услуга субјеката сектора државе;
- 5) приходи од новчаних казни изречених у кривичном, прекршајном и другом поступку који се води пред државним органом и одузета имовинска корист у том поступку;
- 6) приходи од новчаних казни изречених у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине локалне власти и одузета имовинска корист у том поступку;
- 7) концесиона накнада.

Сопствени приходи

Члан 27.

Сопствени приходи које остварују буџетски корисници уплаћују се у буџет и његов су саставни део.

Остваривање и трошење сопствених прихода из става 1. овога члана исказује се у буџету на начин и у роковима које пропише министар.

Коришћење сопствених прихода

Члан 28.

Средства сопствених прихода која нису искоришћена у претходној фискалној години преносе се у текућу фискалну годину.

Уколико су сопствени приходи уплаћени у нижем износу од планираног законом, односно одлуком о буџету, обавезе које се финансирају из ове врсте прихода могу се преузети и плаћати до висине уплаћених, односно пренетих средстава.

Сопствени приходи могу се извршавати изнад планираних износа, а до висине уплаћених, односно пренетих средстава.

Наплаћени и пренети, а непланирани сопствени приходи могу се користити према накнадно утврђеним наменама уз сагласност Министарства, односно локалног органа управе надлежног за финансије.

Надзор над остварењем и трошењем сопствених прихода

Члан 29.

Надлежни директни буџетски корисник врши надзор над остварењем и трошењем сопствених прихода индиректних буџетских корисника из своје надлежности.

Директни буџетски корисник из става 1. овог члана, уз сагласност Министарства, односно локалног органа управе надлежног за финансије доноси правилник о мерилима и начину коришћења сопствених прихода буџетских корисника из своје надлежности.

Примања од продаје нефинансијске имовине

Члан 30.

Примањима од продаје нефинансијске имовине сматрају се:

- 1) примања од продаје непокретности и покретних ствари у државној својини;
- 2) примања од продаје непокретности и покретних ствари у својини аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе;
- 3) примања од продаје осталих основних средстава;
- 4) примања од продаје робних резерви;
- 5) примања од продаје драгоцености;
- 6) друга примања утврђена законом.

Примања од задуживања и продаје финансијске имовине

Члан 31.

Примањима од задуживања и продаје финансијске имовине сматрају се:

- 1) примања од задуживања на домаћем тржишту;
- 2) примања од задуживања на иностраном тржишту;
- 3) примања од продаје финансијске имовине на домаћем тржишту;
- 4) примања од продаје финансијске имовине на иностраном тржишту;
- 5) друга примања утврђена законом.

Финансирање надлежности Републике Србије

Члан 32.

За финансирање надлежности Републике Србије, буџету Републике Србије припадају јавни приходи и примања, и то:

- 1) порези у делу утврђеном законом:
 - (1) порез на додату вредност;
 - (2) акцизе;
 - (3) порез на доходак грађана;
 - (4) порез на добит правних лица;
 - (5) порез на употребу, држање и ношење одређених добара;
 - (6) порез на емисије гасова са ефектом стаклене баште;
 - (7) порез на увоз угљенично интензивних производа;
 - (8) порез на премије осигурања;
 - (9) посебан порез на увећање имовине за коју физичко лице не може да докаже да је стекло на законит начин;
- 2) увозне дажбине у складу са законом;
- 3) таксе у складу са законом;
- 4) накнаде у складу са законом;
- 5) донације и трансфери;
- 6) средства Европске уније;
- 7) приходи настали употребом јавних средстава:
 - (1) приходи од камата;

(2) приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини Републике Србије;

(3) приходи настали продајом добара и услуга корисника средстава буџета Републике Србије;

(4) приходи од новчаних казни изречених у кривичном, прекршајном и другом поступку који се води пред надлежним државним органом и одузета имовинска корист у том поступку;

(5) приходи од концесионе накнаде у складу са законом;

6) примања:

(1) примања од продаје непокретности у својини Републике Србије, ако законом није друкчије одређено;

(2) примања од продаје покретних ствари у својини Републике Србије ;

(3) примања од продаје републичких робних резерви;

(4) примања од продаје драгоцености;

(5) примања од задуживања;

(6) примања од продаје финансијске имовине.

Финансирање надлежности аутономних покрајина

Члан 33.

За финансирање надлежности аутономних покрајина, буџету аутономне покрајине припадају јавни приходи и примања, и то:

1) део прихода од пореза на добит правних лица оствареног на територији аутономне покрајине у складу са законом;

2) део прихода од пореза на доходак грађана - пореза на зараде оствареног на територији аутономне покрајине у складу са законом;

3) други порез или део пореза у складу са посебним законом;

4) покрајинске таксе;

5) накнаде у складу са законом;

6) донације и трансфери;

7) средства Европске уније;

8) приходи настали употребом јавних средстава:

(1) приходи од камата;

(2) приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини аутономне покрајине, у складу са законом;

(3) приходи настали продајом добара и услуга корисника средстава буџета аутономне покрајине;

(4) приходи од новчаних казни изречених у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине аутономне покрајине и одузета имовинска корист у том поступку;

(5) приходи од концесионе накнаде у складу са законом;

9) примања:

(1) примања од продаје непокретности у својини аутономне покрајине у складу са законом;

(2) примања од продаје покретних ствари у својини аутономне покрајине које користе органи аутономне покрајине;

- (3) примања од продаје покрајинских робних резерви;
- (4) примања од продаје драгоцености;
- (5) примања од задуживања;
- (6) примања од продаје финансијске имовине.

Финансирање надлежности јединице локалне самоуправе

Члан 34.

За финансирање надлежности јединице локалне самоуправе, буџету јединице локалне самоуправе припадају јавни приходи и примања, и то:

- 1) порези у делу утврђеном законом:
 - (1) порез на доходак грађана;
 - (2) порез на имовину;
 - (3) порез на наслеђе и поклон;
 - (4) порез на пренос апсолутних права;
 - (5) други порез, у складу са посебним законом;
- 2) таксе:
 - (1) локалне административне таксе;
 - (2) локалне комуналне таксе;
 - (3) боравишна такса;
 - 3) накнаде у складу са законом;
 - 4) самодопринос;
 - 5) донације и трансфери;
 - 6) средства Европске уније;
- 7) приходи настали употребом јавних средстава:
 - (1) приходи од камата;
 - (2) приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини јединице локалне самоуправе, у складу са законом;
 - (3) приходи настали продајом добара и услуга корисника средстава буџета јединице локалне самоуправе;
 - (4) приходи од новчаних казни изречених у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине јединице локалне самоуправе и одузета имовинска корист у том поступку;
 - (5) приходи од концесионе накнаде у складу са законом;
- 6) примања:
 - (1) примања од продаје непокретности у својини јединице локалне самоуправе;
 - (2) примања од продаје покретних ствари у својини јединице локалне самоуправе које користе органи, организације и службе јединице локалне самоуправе;
 - (3) примања од продаје робних резерви;
 - (4) примања од продаје драгоцености;
 - (5) примања од задуживања;
 - (6) примања од продаје финансијске имовине.

Статутом града утврђује се део прихода из става 1. овог члана који припада буџету градске општине, а који буџету града.

Финансирање организација за обавезно социјално осигурање

Члан 35.

За финансирање права из области пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања и осигурања за случај незапослености, организацијама за обавезно социјално осигурање припадају следећи јавни приходи и примања, и то:

- 1) доприноси за обавезно социјално осигурање;
- 2) донације и трансфери;
- 3) остали приходи и примања у складу са законом.

Јавни расходи и издаци

Члан 36.

Јавни расходи су:

- 1) расходи за запослене;
- 2) расходи за робе и услуге;
- 3) амортизација и употреба средстава за рад;
- 4) отплате камата и пратећих трошкова задуживања;
- 5) субвенције;
- 6) дотације и трансфери;
- 7) допринос Републике Србије буџету Европске уније;
- 8) обавезно социјално осигурање и социјална заштита;
- 9) остали расходи (порези, обавезне таксе, новчане казне, пенали и др.).

Издаци државе су:

- 1) издаци за набавку нефинансијске имовине;
- 2) издаци за отплату главнице;
- 3) издаци за набавку финансијске имовине.

Допринос Републике Србије буџету Европске уније

Члан 37.

Износ средстава који се уплаћује у буџет Европске уније утврђује се законом о буџету у складу са прописима Европске уније о систему сопствених средстава.

Влада има неограничено овлашћење да сопствена средства Европске уније, као и пропратне трошкове камата, банкарских трошкова, корекција и друге трошкове везане за уплату сопствених средстава Европске уније, у складу са законодавством Европске уније о систему сопствених средстава, исплаћује из средстава која се воде на консолидованом рачуну трезора.

Средства из става 2. овог члана уплаћују се у буџет Европске уније посредством Народне банке Србије, на име Европске комисије, у складу са прописима Европске уније о систему сопствених средстава.

Допринос Републике Србије буџету Европске уније планира се на разделу Министарства.

Ближи поступак планирања, обрачуна, прикупљања и контролу износа доприноса Републике Србије буџету Европске уније прописује Влада, на предлог Министарства.

III. СРЕДСТВА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Финансијска помоћ Европске уније

Члан 38.

Поделу одговорности и начин управљања средствима за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи Европске уније, као и средствима финансијске помоћи Европске уније, када су иста дата на управљање Републици Србији у складу са међународним споразумом између Републике Србије и Европске уније, ближе одређује Влада, на предлог министра.

Влада одређује лице одговорно за функционисање целокупног система финансијског управљања средствима финансијске помоћи Европске уније, за трансфер средстава Европске уније, као и средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи Европске уније.

Планирање расхода за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи Европске уније и расхода који ће се финансирати из финансијске помоћи Европске уније

Члан 39.

Буџетски корисници одговорни су за правилно планирање, у складу с предвиђеном динамиком спровођења, износа расхода за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи Европске уније, а када су средства финансијске помоћи Европске уније дата на управљање Републици Србији, у складу са међународним споразумом између Републике Србије и Европске уније, одговорни су и за правилно планирање износа расхода који ће се финансирати из финансијске помоћи Европске уније.

Буџетски корисници који не испланирају довољан износ средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи Европске уније морају да изврше преусмеравање средстава са других својих апропријација и/или програма.

Средства учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи Европске уније не могу се користити у друге сврхе.

Додела средстава Европске уније

Члан 40.

Средства Европске уније наменски су приходи и примања који се уплаћују у буџет Републике Србије и његов су саставни део.

Корисник средстава буџета Републике Србије надлежан за доделу средстава из појединог програма Европске уније може покренути поступак за доделу средстава Европске уније највише до 10% изнад висине средстава одређених за поједини специфични циљ.

Изузетно од става 2. овог члана, корисник средстава буџета Републике Србије може покренути поступак за доделу средстава Европске уније у износу већем од висине средстава утврђене у ставу 2. овог члана уз сагласност Владе, а на предлог корисника средстава буџета Републике Србије одговорног за управљање појединим оперативним програмом.

Министар уређује начин планирања, извршавања, евидентирања и извештавања о средствима Европске уније, као и начин повраћаја средстава и вођења евиденција о повраћају средстава Европске уније у буџет Републике Србије.

Повраћај неправилно утрошених средстава Европске уније у буџет Републике Србије

Члан 41.

Уколико надлежна тела проверама утврде да су средства Европске уније утрошена неправилно, корисник средстава буџета Републике Србије који је доделио средства мора одмах захтевати повраћај буџетских средстава у буџет Републике Србије у складу с правилима и роковима утврђеним актом из члана 40. став 4. овог закона.

Надлежна тела из става 1. овог члана су тела утврђена прописима којима се уређује систем управљања и контрола за поједини програм финансиран из средстава Европске уније из којег се средства користе.

Влада, на предлог министра надлежног за управљање средствима Европске уније и министра надлежног за послове финансија, уређује критеријуме и поступак за одлучивање о неприхватљивим трошковима који се неће потраживати од корисника средстава Европске уније.

Повраћај средстава у буџет Европске уније

Члан 42.

Средства на име неприхватљивих трошкова у пројектима који су финансирани средствима Европске уније, а која су корисници средстава буџета Републике Србије дужни уплатити у буџет Европске уније на основу захтева за уплату надлежних тела Европске уније, извршавају се на терет посебне активности унутар финансијског плана буџетског корисника.

За средства из став 1. овог члана корисник средстава буџета Републике Србије може накнадно утврдити активности и ставке унутар свог финансијског плана, уз претходну сагласност министра.

Средства из става 1. овог члана корисник средстава буџета Републике Србије из члана 4. тачка 17. овог закона осигурава из извора финансирања сопствени приходи.

Изузетно од става 3. овог члана, ако корисник средстава буџета Републике Србије нема сопствених прихода или су му сопствени приходи недовољни за подмирење неприхватљивих трошкова, недостајући део средстава из става 1. овог члана ће се током фискалне године осигурати прерасподелом без ограничења из извора финансирања општи приходи и примања унутар финансијског плана истог раздела организационе класификације, на основу одлуке Владе коју предлаже надлежни руководилац раздела организационе класификације уз претходну сагласност министра финансија.

Одредбе из ст. 1. и 2. овог члана на одговарајући начин примењују се на кориснике средстава буџета локалне власти и ванбуџетске кориснике.

Повраћај средстава на име неприхватљивих трошкова у буџет Републике Србије

Члан 43.

Средства на име неприхватљивих трошкова у пројектима који су финансирани средствима Европске уније, а која су буџетски и ванбуџетски корисници дужни уплатити у буџет Републике Србије на основу захтева за уплату надлежних тела, извршавају се на терет посебне активности унутар буџета, односно финансијског плана у складу са актом из члана 40. став 4. овог закона.

За средства из става 1. овог члана буџетски и ванбуџетски корисници могу накнадно утврдити активности и ставке унутар буџета, односно свог финансијског плана.

Сузбијање неправилности и превара у поступању са средствима Европске уније

Члан 44.

Послове координације активности у области сузбијања неправилности и превара у поступању са средствима Европске уније, подршке раду мреже за сузбијање неправилности и превара, координације правне, оперативне и техничке сарадње са Европском канцеларијом за борбу против превара и другим надлежним телима и службама Европске комисије, као и административне провере пријављених неправилности у поступању са финансијским средствима Европске уније обавља Министарство.

Обрада података о личности, који су прикупљени у току административне провере из става 1. овог члана, вршиће се у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Састав, као и поделу надлежности и начин рада мреже из става 1. овог члана, одређује Влада, на предлог министра.

Министарство доставља Влади годишњи извештај о активностима из става 1. овог члана, која га подноси Народној скупштини до 31. марта текуће године за претходну фискалну годину.

IV. ФИСКАЛНИ ОКВИР, ПРИНЦИПИ, ПРОЦЕДУРЕ И ПРАВИЛА ОДГОВОРНОГ ФИСКАЛНОГ УПРАВЉАЊА

Одговорност

Члан 45.

Влада је одговорна за спровођење фискалне политике и управљање јавним финансијама и средствима Републике Србије у складу са принципима, правилима и процедурама утврђеним овим законом.

Извршни орган локалне власти је одговоран за спровођење фискалне политике и управљање јавном имовином, приходима и примањима и расходима и издацима на начин који је у складу са овим законом.

Фискални принципи

Члан 46.

Општи принципи одговорног фискалног управљања су:

1) принцип полагања рачуна подразумева да је Влада, односно извршни орган локалне власти, одговоран Народној скупштини, односно скупштини локалне власти за извршавање својих надлежности у вези са управљањем фискалном политиком;

2) принцип правичности подразумева да се управљање фискалном политиком спроводи тако што ће се у обзир узети њен утицај на благостање садашњих и будућих генерација;

3) принцип одговорности подразумева да се управљање јавном имовином и обавезама, природним ресурсима и фискалним ризицима, спроводи на начин који учвршћује фискалну одрживост;

4) принцип стабилности подразумева да се фискална политика спроводи на начин који не изазива нагле промене у кретањима макроекономских и фискалних индикатора;

5) принцип транспарентности подразумева да су јасно утврђени и дефинисани задаци и одговорности различитих државних органа, односно органа локалне власти и функционера у вези са управљањем фискалном политиком; да су обезбеђене ажурне финансијске и нефинансијске информације које се односе на управљање фискалном политиком, да су доступне како би се омогућила делотворна јавна провера вођења фискалне политике и стања јавних финансија; да они који су одговорни за објављивање таквих информација те информације не ускраћују, осим ако би њихово објављивање нанело значајну штету националној безбедности, одбрани или међународним односима Републике Србије.

Влада утврђује и спроводи циљеве фискалне политике руководећи се следећим посебним принципима:

1) одрживост дуга државе;

2) уредно сервисирање дуга;

3) предвидљивост нивоа пореских стопа и пореских основица за наредне године;

4) одговорно управљање фискалним ризицима;

5) управљање јавном имовином и обавезама, природним ресурсима, на начин који неће оптерећивати будуће генерације;

6) подстицање привредног раста.

Макроекономске и фискалне пројекције

Члан 47.

За макроекономске и фискалне пројекције које су основа фискалног и буџетског планирања одговорно је Министарство финансија.

Фискално планирање заснива се на реалистичним макроекономским и фискалним пројекцијама.

Макроекономске и фискалне пројекције које су представљене у буџетској документацији израђују се на основу последњих доступних информација.

Основни макроекономски и фискални сценарио је највероватнији (најизгледнији) сценарио или други сценарио који полази од опрезнијих почетних претпоставки.

Уколико се макроекономске и фискалне пројекције, или претпоставке коришћене за израду пројекција, значајније разликују од пројекција Европске комисије, разлике је потребно објавити и образложити.

Макроекономске и фискалне пројекције подлежу непристрасној и свеобухватној (ex ante) оцени независног тела надлежног за оцену фискалне политике (Фискални савет).

Макроекономске и буџетске пројекције за фискално планирање подлежу редовној, објективној и свеобухватној ex post евалуацији коју спроводи Фискални савет. Резултат те евалуације објављује се и на одговарајући начин узима у обзир у будућим макроекономским и буџетским пројекцијама. Ако се у евалуацији открије значајна пристрасност која утиче на макроекономске пројекције, у периоду од најмање четири узастопне године, Министарство финансија ће објавити и предузети мере за отклањање уочене пристрасности.

Фискална стратегија

Члан 48.

Влада сваке фискалне године подноси Народној скупштини Фискалну стратегију.

Главни циљеви Фискалне стратегије су:

1) утврђивање краткорочних и средњорочних циљева фискалне политике Владе за период од три узастопне фискалне године, почев од фискалне године за коју се Фискална стратегија подноси;

2) пружање детаљног објашњења о усклађености наведених средњорочних циљева са фискалним принципима и правилима утврђеним овим законом;

3) процена одрживости фискалне политике.

Процедуре у доношењу Фискалне стратегије

Члан 49.

Нацрт Фискалне стратегије припрема министар и подноси Фискалном савету ради давања мишљења.

Са прибављеним мишљењем Фискалног савета, министар припрема предлог Фискалне стратегије.

Уколико било која препорука Фискалног савета није ушла у Фискалну стратегију, то се обавезно констатује и наводе се разлози за такву одлуку, а достављено мишљење Фискалног савета у целини се прилаже уз Фискалну стратегију.

Након усвајања Влада подноси Фискалну стратегију на разматрање одбору Народне скупштине надлежном за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава.

Одбор Народне скупштине надлежан за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава разматра Фискалну стратегију, како би оценио да ли је израђена у складу са фискалним принципима и правилима утврђеним у овом закону.

Одбор Народне скупштине надлежан за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава извештава Владу да ли има коментаре и препоруке у вези са Фискалном стратегијом.

Уколико Влада, на предлог министра одлучи да измени и допуни Фискалну стратегију на основу препорука које је дао одбор Народне скупштине надлежан за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава такве измене и допуне уносе се у

ревидирану Фискалну стратегију, која се доставља том одбору пре упућивања предлога буџета за наредну годину.

Садржај Фискалне стратегије

Члан 50.

Фискална стратегија садржи:

- 1) средњорочне пројекције макроекономских агрегата и индикатора;
- 2) средњорочне пројекције фискалних агрегата и индикатора, уз анализу фискалних импликација економских политика и структурних реформи;
- 3) циљеве и смернице економске и фискалне политике Владе за средњорочни период за који се доноси Фискална стратегија;
- 4) консолидовани буџет сектора државе, као и консолидоване буџете централног и локалног нивоа државе;
- 5) средњорочни оквир расхода буџета Републике Србије, у складу са приоритетним областима финансирања, које укључују и средњорочне приоритете јавних инвестиција, као и преглед најзначајнијих републичких капиталних пројеката, чији процењени трошкови износе преко 20.000.000 евра у динарској противвредности. Средњорочни оквир расхода представља укупне расходе за наредну буџетску годину, са пројекцијама за наредне две године;
- 6) процену и квантификацију фискалних ризика и потенцијалних обавеза, укључујући фискалне ризике који се односе на елементарне непогоде;
- 7) поређење остварења и нових пројекција са пројекцијама објављеним у претходној фискалној стратегији;
- 8) стратегију за управљање дугом државе у периоду за који се доноси Фискална стратегија;
- 9) оцену дугорочне одрживости јавних финансија, на основу процене трошкова старења становништва.

Ревидирана Фискална стратегија садржи и преглед ненаменских трансфера из буџета Републике Србије појединачно за сваку јединицу локалне самоуправе.

Фискална стратегија обавезно садржи:

- 1) мишљење Фискалног савета о нацрту Фискалне стратегије;
- 2) мишљење Народне банке Србије о нацрту Фискалне стратегије.

Фискална правила

Члан 51.

Фискална правила односе се на сектор државе и она могу бити општа и посебна.

Општим фискалним правилима одређује се циљани средњорочни фискални дефицит, као и максимални однос дуга према БДП са циљем да се обезбеди дугорочна одрживост фискалне политике у Републици Србији.

Посебним фискалним правилима утврђују се ограничења расхода за пензије и плате, односно зараде у сектору државе.

Општа фискална правила су:

- 1) дуг сектора државе, укључујући обавезе по основу реституције, неће бити већи од 60% БДП;

2) циљани средњорочни фискални дефицит је 0,5% БДП.

Уколико је дуг сектора државе изнад 60% БДП, фискална позиција сектора државе мора бити уравнотежена, тако да фискални дефицит износи највише 0% БДП.

Уколико је дуг сектора државе између 55% и 60% БДП фискални дефицит износи највише 0,5% БДП.

Уколико је дуг сектора државе између 45% и 55% БДП фискални дефицит износи највише 1,5% БДП.

Уколико је дуг сектора државе испод 45% БДП, фискални дефицит неће прећи износ од 3% БДП.

Уколико дође до прекорачења фискалног дефицита утврђеног општим фискалним правилом прописаним овим законом, Влада на предлог Министарства доноси одлуку о програму мера за прилагођавање прекомерног фискалног дефицита у средњем року, који садржи разлоге за прекорачење фискалног правила о дефициту, коју по прибављеном образложеном мишљењу Фискалног савета доставља Народној скупштини ради информисања.

Уколико дуг сектора државе пређе или се предвиђа да ће прећи 55% БДП Влада је дужна да Народној скупштини, заједно са буџетом за наредну годину у Фискалној стратегији, као и у ревидираној Фискалној стратегији поднесе и програм за смањење дуга сектора државе у односу на БДП, а за сваку наредну годину у којој тај дуг остаје изнад 55% БДП и извештај о спровођењу програма за смањење дуга и ажурирани програм.

Уколико дуг сектора државе пређе или се предвиђа да ће прећи 60% БДП, програм за смањење дуга усваја Народна скупштина најмање једанпут годишње, у поступку припреме и доношења буџета за наредну фискалну годину.

До усвајања програма из става 11. овог члана, министар је овлашћен да смањи расходе, тако да дуг сектора државе задржи испод 60% БДП, водећи рачуна о економској ситуацији и другим околностима.

Фискални савет подноси Народној скупштини образложено мишљење о Владином програму за смањење дуга сектора државе, а представник Фискалног савета образлаже мишљење у Народној скупштини.

Уколико је фискални дефицит утврђен општим фискалним правилом прописаним овим законом у протеклом периоду (ex post) прекорачен за мање од 0,5% БДП, а дуг сектора државе у односу на БДП већи од планираног у последњој Фискалној стратегији, министар ће образложити разлоге за прекорачење, као и мере предузете како би се избегло поновно прекорачење и како би се достигао претходно планиран ниво дуга у што краћем року.

Уколико је фискални дефицит утврђен општим фискалним правилом прописаним овим законом у протеклом периоду (ex post) прекорачен за више од 0,5% БДП, Влада у Фискалној стратегији ревидира путању дефицита и утврђује мере како би се у средњем року прекомерни фискални дефицит прилагодио на ниво прописан фискалним правилима.

Посебна фискална правила обезбеђују постизање циљаног фискалног дефицита и дуга сектора државе у односу на БДП кроз ограничење јавних расхода.

Циљ посебних фискалних правила је и промена структуре јавне потрошње у правцу смањења текућих расхода и повећања јавних инвестиција.

Принципи одговорног фискалног управљања налажу утврђивање расхода за запослене у сектору државе на одрживом нивоу, тако да ће се тежити томе да учешће расхода за запослене сектора државе у БДП буде до 10%.

Повећање плата, односно зарада може се вршити само у години у којој се на основу одговарајућих планских докумената надлежних органа очекује, односно процењује да ће учешће расхода за запослене сектора државе у БДП да буде до 10%, али тако да очекивано учешће расхода за запослене сектора државе у БДП, након усклађивања, не буде изнад наведеног процената.

Процент повећања плата, односно масе средстава за плате, односно зараде предвиђен за наредну буџетску годину утврђује се законом о буџету Републике Србије за ту годину и примењује се на све ентитете који припадају сектору државе.

Процент из става 18. овог члана може се кориговати навише у случају повећања обухвата сектора државе, односно укључивањем ентитета у сектор државе, односно наниже у случају искључивања ентитета из сектора државе.

Министар ће у Фискалној стратегији објавити учешће расхода за запослене у сектору државе у БДП са образложењем за ревизију, кад год се промени обухват сектора државе.

Уколико су укупни расходи за пензије и новчани износ као увећање за пензију мањи од 10% БДП, пензија ће се ускладити према промени просечне зараде без пореза и доприноса, на начин дефинисан законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Уколико су укупни расходи за пензије и новчани износ као увећање за пензију 10% или већи од 10%, а мањи од 10,5% БДП пензија ће се ускладити са збиром половине процента промене просечне зараде без пореза и доприноса и половине процента промене потрошачких цена, на начин дефинисан законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Уколико су укупни расходи за пензије и новчани износ као увећање за пензију једнаки или већи од 10,5% БДП пензија ће се ускладити према промени потрошачких цена, на начин дефинисан законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Министарство и Фискални савет у обавези су да припреме и објаве дугорочне студије о одрживости пензијског система, односно о утицају пензијског система на дугорочну одрживост јавних финансија.

Студија из става 26. овог члана израђује се на сваких пет година.

Примена посебних фискалних правила не може да угрози општа фискална правила утврђена у складу са овим законом.

До почетка примене фискалних правила из овог члана у целости, примењиваће се фискални циљеви утврђени у Фискалној стратегији.

Фискална правила за локалну власт

Члан 52.

Дефицит локалне власти може настати само као резултат јавних инвестиција.

Дефицит локалне власти је саставни део консолидованог дефицита сектора државе.

Дефицит локалне власти у одређеној години не може бити већи од 10% њених прихода у тој години.

Извршни орган локалне власти може да поднесе Министарству захтев за прекорачење дефицита из става 3. овог члана само уколико је он резултат реализације јавних инвестиција.

Захтев за прекорачење се подноси Министарству најкасније до 1. октобра текуће године, за наредну фискалну годину.

Изузетно од ст. 4. и 5. овог члана, захтев за прекорачење може се поднети након 1. октобра текуће године, а најкасније до 31. јануара наредне године, уколико је прекорачење дефицита резултат примљених трансферних средстава од другог нивоa власти или примљених средстава Европске уније након истека рока из става 5. овог члана.

Захтев за прекорачење треба да садржи детаљно образложење оправданости инвестиција због којих настаје прекорачење, анализу дугорочне одрживости дуга локалне власти, као и друге информације које захтева Министарство.

Министарство је дужно да најкасније до 20. октобра локалној власти одговори на захтев уз одговарајуће образложење, а у случају из става 6. овог члана до 1. марта.

При одобравању прекорачења Министарство ће водити рачуна како о оправданости захтева, тако и о могућности да се захтев уклопи у планирани дефицит консолидованог сектора државе за наредну годину.

Изузетне околности

Члан 53.

Влада може само изузетно и привремено да одступи од фискалних принципа и правила утврђених овим законом, и то у случајевима природних катастрофа и екстерних шокова који утичу на угрожавање здравља људи, националне безбедности и значајан пад привредне активности, о чему доноси одлуку.

Влада је дужна да поднесе Народној скупштини ради информисања извештај у коме ће јасно навести:

- 1) разлоге за одступање од фискалних принципа или правила;
- 2) мере које Влада намерава да предузме да би поново поштовала фискалне принципе или правила;
- 3) временски период у коме Влада очекује да ће почети поново да се придржава фискалних принципа или правила;
- 4) преглед који исказује средњорочне фискалне планове и јасно указује на ниво дефицита и јавног дуга, као и дуга сектора државе.

Влада доставља Народној скупштини извештај из става 2. овог члана, уз прибављено мишљење Фискалног савета, у року од 30 дана од усвајања одлуке из става 1. овог члана или у следећој годишњој Фискалној стратегији или ревидираној Фискалној стратегији, у зависности од тога који случај пре наступи.

Влада ће у Фискалној стратегији, односно у ревидираној Фискалној стратегији известити Народну скупштину о утицају одступања од примене фискалних правила и спровођењу мера које је предузела ради поновног поштовања фискалних правила.

Ревидирани план мера одобрава се најмање једанпут годишње све док се не почну примењивати општа фискална правила о дефициту и дугу сектора државе.

Средњорочни приоритети јавних инвестиција

Члан 54.

Буџетски корисници достављају Министарству средњорочне приоритете јавних инвестиција у оквиру предлога за приоритетне области финансирања најкасније до 15. марта.

Средњорочни приоритети јавних инвестиција укључују се у Фискалну стратегију.

Министарство буџетским корисницима у оквиру упутства за припрему буџета Републике Србије доставља и упутство о садржају планова којим се исказују средњорочни приоритети јавних инвестиција.

Планови за спровођење средњорочних приоритета јавних инвестиција израђују се као део финансијских планова буџетских корисника.

Могућност ограничења расхода за запослене

Члан 55.

У циљу поштовања посебног фискалног правила којим се, између осталог, утврђује ограничење расхода за плате, као и у циљу очувања фискалне одрживости и стабилности јавних финансија, законом о буџету Републике Србије може се ограничити запошљавање и радно ангажовање код субјеката јавног сектора, ако и у јавним финансијским друштвима, изузев Народне банке Србије.

V. ПРИПРЕМА И ДОНОШЕЊЕ БУЏЕТА И ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА

Припрема буџета и финансијских планова

Члан 56.

Буџет се састоји из општег дела, посебног дела и образложења.

Општи део буџета обухвата:

- 1) рачун прихода и расхода и нето набавку нефинансијске имовине (разлика продаје и набавке нефинансијске имовине); суфицит, односно дефицит;
- 2) рачун финансирања, односно предлог за коришћење суфицита, а у случају дефицита - изворе за његово финансирање исказане и квантификоване појединачно по врстама извора;
- 3) преглед очекиваних средстава Европске уније;
- 4) процену неопходних финансијских средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи Европске уније;
- 5) процену укупног новог задужења, односно раздужења Републике Србије у току фискалне године;
- 6) процену укупног износа нових гаранција Републике Србије током фискалне године;
- 7) преглед планираних капиталних издатака буџетских корисника за текућу и наредне две буџетске године;
- 8) сталну и текућу буџетску резерву.

Посебни део буџета исказује финансијске планове директних буџетских корисника, према принципу поделе власти на законодавну, извршну и судску.

Финансијски планови из става 3. овог члана укључују расходе и издатке директног буџетског корисника, у складу са економском, функционалном, програмском и класификацијом према изворима финансирања, дефинисаним у члану 57. овог закона.

Образложење буџета садржи:

- 1) образложење општег дела буџета;
- 2) програмске информације;
- 3) средњорочни буџетски оквир;
- 4) посебне прилоге (преглед расхода и издатака који се односе на заштиту и унапређење животне средине, извештај о извршењу буџета и др.).

Програмске информације из става 5. тачка 2) овог члана садрже описе програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду спровођењем програма, програмских активности и пројеката, као и показатеље учинка за праћење постизања наведених циљева. Неки од дефинисаних циљева, односно показатеља учинка програма, програмске активности или пројекта представљају родно одговорне циљеве, односно родне показатеље којима се приказују и прате планирани доприноси програма, програмске активности или пројекта остваривању родне равноправности.

Финансијски план организације за обавезно социјално осигурање састоји се од општег и посебног дела, утврђен на начин који прописује министар.

Изузетно од става 3. овог члана, посебан део буџета Републике Србије који се односи на расходе и издатке Безбедносно-информативне агенције и њених индиректних корисника исказује се у укупном износу, без навођења апропријација из финансијског плана.

Буџетска класификација

Члан 57.

Буџет се припрема и извршава на основу система јединствене буџетске класификације.

Буџетска класификација обухвата економску класификацију прихода и примања, економску класификацију расхода и издатака, организациону класификацију, функционалну класификацију, програмску класификацију и класификацију према изворима финансирања, при чему:

1) економска класификација прихода и примања исказује приходе и примања на основу прописа или уговора који одређују изворе прихода, односно примања;

2) економска класификација расхода и издатака исказује појединачна добра и услуге и извршена трансферна плаћања;

3) организациона класификација исказује расходе и издатке по корисницима буџетских средстава, са расподелом апропријација између корисника;

4) функционална класификација исказује расходе и издатке по функционалној намени за одређену област и независна је од организације која ту функцију спроводи;

5) програмска класификација исказује класификацију програма корисника буџетских средстава;

6) класификација расхода и издатака према изворима финансирања исказује приходе и примања, расходе и издатке према основу остварења тих средстава.

Иностранци и домаћи извори финансирања, као и отплата иностраног и домаћег дуга, чине елементе класификација из става 2. овог члана.

Министар ближе уређује буџетску класификацију коју примењују буџетски корисници и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање у припремању финансијских планова.

Утврђивање суфицита и дефицита

Члан 58.

Износ суфицита и начин његовог распоређивања утврђује се законом о буџету Републике Србије, односно одлуком о буџету локалне власти.

Износ дефицита и начин његовог финансирања утврђује се законом о буџету Републике Србије, односно одлуком о буџету локалне власти.

Консолидовани буџет сектора државе и суфицит, односно дефицит сектора државе утврђује се у Фискалној стратегији.

Ограничење дуга и гаранције

Члан 59.

У буџету Републике Србије утврђује се ограничење укупног износа јавног дуга и дуга сектора државе у току буџетске године, као и ограничење укупног износа гаранција.

У поступку утврђивања ограничења дуга, Министарство ће размотрити све чињенице које се првенствено односе на:

- 1) рефинансирање дуга;
- 2) финансирање дефицита;
- 3) процене следећих макроекономских индикатора, и то:
 - (1) учешће укупног јавног дуга и дуга сектора државе у бруто домаћем производу;
 - (2) учешће годишње отплате камата у бруто домаћем производу;
 - (3) учешће краткорочног дуга у укупном државном дугу;
 - (4) учешће спољног дуга у укупном јавном дугу и дугу сектора државе;
 - (5) однос дуга и гаранција према приходима.

У буџету Републике Србије, односно буџету локалне власти обезбеђују се средства за финансирање привремене текуће неликвидности у складу са одредбама закона којим се уређује јавни дуг.

За финансирање текуће неликвидности могу се користити расположива слободна средства у оквиру консолидованог рачуна трезора Републике Србије, односно трезора локалне власти, под условима и на начин који прописује министар, односно локални орган управе надлежан за финансије.

Средства за измирење обавеза по закљученим пословима у циљу заштите од финансијског ризика (хеџинг), ради постизања повољније рочности, валутне или каматне структуре јавног дуга, смањења или елиминисања ризика од промене девизног курса и каматних стопа и других ризика повезаних са управљањем јавним дугом Републике Србије, обезбеђују се законом о буџету у складу са договореним условима трансакције у вези са финансијским дериватима, у износу обавеза које доспевају у тој буџетској години.

Буџетски календар

Члан 60.

Поступак припреме и доношења буџета и финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање извршава се према буџетском календару, и то:

- 1) Календар за ниво Републике Србије:
 - (1) 15. фебруар - министар даје инструкцију за предлагање приоритетних области финансирања за буџетске кориснике које укључују и средњорочне приоритете јавних инвестиција;
 - (2) 15. март - директни корисници средстава буџета Републике Србије на основу инструкције из подтачке (1) ове тачке достављају Министарству предлоге за утврђивање

приоритетних области финансирања за буџетску и наредне две фискалне године, као и годишњи извештај о учинку програма за претходну годину;

(3) 15. мај - министар припрема нацрт Фискалне стратегије која садржи економску и фискалну политику Владе са пројекцијама за буџетску и наредне две фискалне године и конкретне одлуке о приоритетним областима финансирања, које обухватају и средњорочне приоритете јавних инвестиција;

(4) 20. мај - министар доставља нацрт Фискалне стратегије Фискалном савету;

(5) 1. јун - Фискални савет даје мишљење о нацрту Фискалне стратегије;

(6) 5. јун - министар доставља Влади предлог Фискалне стратегије на усвајање;

(7) 15. јун - Влада усваја Фискалну стратегију и доставља је одбору Народне скупштине надлежном за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава на разматрање, као и локалној власти;

(8) 30. јун - одбор Народне скупштине надлежан за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава доставља Влади коментаре и препоруке у вези са Фискалном стратегијом;

(9) 15. јул - министар доставља упутство за припрему нацрта буџета Републике Србије;

(10) 15. јул - министар доставља упутство за припрему одлуке о буџету локалној власти;

(11) 15. јул - министар доставља смернице за припрему финансијског плана организацијама за обавезно социјално осигурање, као и осталим ванбуџетским корисницима централног нивоа државе;

(12) 25. јул - Републички фонд за здравствено осигурање доставља здравственим установама упутство за израду предлога финансијског плана за наредну годину;

(13) 15. август - здравствене установе достављају Републичком фонду за здравствено осигурање предлог финансијског плана за наредну годину;

(14) 15. септембар - директни корисници средстава буџета Републике Србије, организације за обавезно социјално осигурање, као и остали ванбуџетски корисници централног нивоа државе достављају предлог финансијског плана Министарству; финансијски план директних корисника средстава буџета Републике Србије и организација за обавезно социјално осигурање садржи извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године;

(15) 15. октобар Влада, на предлог министра, усваја ревидирану Фискалну стратегију, са информацијама о финансијским и другим ефектима нових политика, узимајући у обзир ажурирани макроекономски оквир после 15. маја;

(16) 20. октобар - Влада доставља одбору Народне скупштине надлежном за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава ревидирану Фискалну стратегију;

(17) 1. новембар - министар доставља Влади нацрт закона о буџету Републике Србије, нацрте одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање са финансијским плановима организација за обавезно социјално осигурање, као и збирни преглед финансијских планова осталих ванбуџетских корисника централног нивоа државе;

(18) 15. новембар - Влада усваја предлог закона о буџету Републике Србије и доставља га Народној скупштини, заједно са предлозима одлука о давању сагласности на

финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и финансијским плановима организација за обавезно социјално осигурање;

(19) 20. децембар - Народна скупштина доноси закон о буџету Републике Србије и одлуке о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање;

(20) 31. децембар - здравствене установе дужне су да донесу финансијске планове у складу са прописима којима се опредељују средства здравственим установама за наредну фискалну годину.

Влада, на предлог министарства надлежног за послове здравља, доноси уредбу о здравственој заштити за наредну годину, у року од седам дана од дана давања сагласности на финансијски план Републичког фонда за здравствено осигурање.

2) Календар буџета локалне власти:

(1) 1. август - локални орган управе надлежан за финансије доставља упутство за припрему нацрта буџета локалне власти;

(2) 15. септембар - директни корисници средстава буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године, који садржи извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године;

(3) 1. новембар - локални орган управе надлежан за финансије доставља нацрт одлуке о буџету надлежном извршном органу локалне власти;

(4) 15. новембар - надлежни извршни орган локалне власти доставља предлог одлуке о буџету скупштини локалне власти;

(5) 20. децембар - скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету локалне власти;

(6) 25. децембар - локални орган управе надлежан за финансије доставља министру одлуку о буџету локалне власти.

Рокови из става 1. овог члана представљају крајње рокове у буџетском календару.

Достављање предлога закона о буџету Републике Србије и предлога одлуке о буџету локалне власти

Члан 61.

Влада доставља Народној скупштини:

1) Фискалну стратегију;

2) предлог закона о буџету Републике Србије;

3) предлоге одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање, као и збирни преглед финансијских планова осталих ванбуџетских корисника централног нивоа државе;

4) извештај о пореским расходима.

Надлежни извршни орган локалне власти доставља скупштини локалне власти предлог одлуке о буџету локалне власти.

Упутство за припрему буџета Републике Србије

Члан 62.

По доношењу Фискалне стратегије, Министарство доставља директним корисницима средстава буџета Републике Србије упутство за израду средњорочних и финансијских планова за припрему буџета Републике Србије.

Упутство из става 1. овог члана садржи:

1) основне економске претпоставке и смернице за припрему предлога финансијског плана буџетског корисника и нацрта буџета Републике Србије;

2) обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног корисника средстава буџета Републике Србије за буџетску годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године, утврђеним средњорочним обимом расхода из Фискалне стратегије;

3) смернице и захтеве за образложење, средњорочну квантификацију и процену ефеката нових политика и инвестиционих приоритета;

4) поступак и динамику припреме буџета Републике Србије и предлога финансијских планова директних корисника средстава буџета Републике Србије;

5) начин на који ће корисници у предлогу финансијског плана исказати расходе и издатке;

6) начин на који ће корисници у образложењу предлога финансијског плана исказати родну анализу расхода и издатака;

7) начин на који ће корисници у предлогу финансијског плана исказати расходе и издатке који се односе на заштиту и унапређење животне средине.

Обим средстава буџетских корисника не може бити већи од обима средстава прве године средњорочног оквира расхода, дефинисаног у Фискалној стратегији.

Препорука локалним властима, организацијама за обавезно социјално осигурање и индиректним буџетским корисницима

Члан 63.

Министар доставља локалним властима и организацијама за обавезно социјално осигурање Фискалну стратегију.

Надлежна министарства обавештавају индиректне кориснике средстава буџета Републике Србије о основним економским претпоставкама и смерницама за припрему буџета Републике Србије.

Локални орган управе надлежан за финансије обавештава директне кориснике средстава буџета локалне власти о основним економским претпоставкама и смерницама за припрему буџета локалне власти, а директни корисник средстава локалне власти индиректне кориснике средстава буџета локалне власти.

Упутство за израду одлуке о буџету локалне власти

Члан 64.

Министарство доставља локалној власти упутство за израду одлуке о буџету локалне власти.

Упутство из става 1. овог члана садржи:

- 1) основне економске претпоставке и смернице за припрему одлуке о буџету локалне власти;
- 2) методологију израде одлуке о буџету локалне власти;
- 3) методологију израде предлога финансијског плана корисника средстава буџета локалне власти.

Предлог финансијског плана
директних корисника средстава буџета Републике Србије

Члан 65.

На основу упутства за припрему нацрта буџета Републике и средњорочних планова, директни буџетски корисници израђују предлог средњорочног и финансијског плана.

Предлог финансијског плана из става 1. овог члана обухвата:

- 1) расходе и издатке за трогодишњи период, исказане по буџетској класификацији;
- 2) детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања;
- 3) утврђене родне циљеве и индикаторе;
- 4) програмске информације;
- 5) преглед примања за трогодишњи период на основу закључених споразума о зајмовима, као и оних чије је закључивање извесно у наредној фискалној години, а који представљају директну обавезу буџета Републике Србије.

Делови предлога финансијског плана из става 2. овог члана састоје се из писаног објашњења, које обухвата и образложење, средњорочну квантификацију и процену ефеката нових политика и инвестиционих приоритета, на основу Упутства за припрему буџета Републике и финансијског захтева.

Као прилог предлога финансијског плана директни корисници буџетских средстава достављају извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године.

Припрема и достављање финансијских планова организација за обавезно социјално
осигурање и предлога финансијских планова
индиректних корисника средстава буџета Републике Србије

Члан 66.

Организације за обавезно социјално осигурање обавезне су да припреме финансијске планове на основу смерница утврђених Фискалном стратегијом.

Надлежна министарства су обавезна да, у складу са смерницама и у роковима које прописује министар, траже од организација за обавезно социјално осигурање да доставе податке потребне за оцену достављених предлога финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање.

Министар може да тражи од организација за обавезно социјално осигурање непосредно податке у вези са њиховим финансирањем, који су неопходни за припрему нацрта буџета Републике Србије и за оцену достављених предлога финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање.

Надлежно министарство обавезно је да финансијски план организације за обавезно социјално осигурање достави министру, који га, заједно са нацртом буџета Републике Србије и нацртом одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за

обавезно социјално осигурање, односно са предлогом акта за Владу о неприхватању финансијског плана организације за обавезно социјално осигурање, доставља Влади.

Финансијски план из става 4. овог члана Влада доставља Народној скупштини, са предлогом закона о буџету Републике Србије и предлогом одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање.

Финансијски план организације за обавезно социјално осигурање доноси се у складу са чланом 17. став 3. овог закона.

Предлози финансијских планова индиректних корисника средстава буџета Републике Србије припремају се на основу смерница утврђених Фискалном стратегијом.

Разматрање буџетских захтева

Члан 67.

Министарство разматра захтеве буџетских корисника и организација за обавезно социјално осигурање садржане у предлозима њихових финансијских планова имајући у виду:

- 1) циљеве у погледу прихода и примања и расхода и издатака;
- 2) податке и објашњења у складу са чланом 65. овог закона;
- 3) усаглашеност са смерницама утврђених Фискалном стратегијом и приоритетима које утврђује Влада.

Пре израде нацрта буџета, министар извештава директне кориснике буџетских средстава о предложеним износима прихода и примања и расхода и издатака, а организације за обавезно социјално осигурање обавештава о предлогу финансијског плана који није усаглашен са смерницама утврђеним Фискалном стратегијом.

Директни буџетски корисници достављају мишљење министру на висину средстава и на обавештење из става 2. овог члана, а организације за обавезно социјално осигурање достављају мишљење надлежном директном буџетском кориснику.

У случају непостизања усаглашености у смислу ст. 2. и 3. овог члана, Влада налаже отклањање неправилности у финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање.

Надлежни орган организације за обавезно социјално осигурање из члана 17. став 3. овог закона, у обавези је да изврши измене у финансијском плану у складу са ставом Владе.

Упутство за припрему буџета локалне власти

Члан 68.

По добијању Фискалне стратегије, локални орган управе надлежан за финансије доставља директним корисницима средстава буџета локалне власти упутство за припрему буџета локалне власти.

Упутство из става 1. овог члана садржи:

- 1) основне економске претпоставке и смернице за припрему нацрта буџета локалне власти;
- 2) опис планиране политике локалне власти;
- 3) процене прихода и примања и расхода и издатака буџета локалне власти за буџетску и наредне две фискалне године;

4) обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног корисника средстава буџета локалне власти за буџетску годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године;

5) поступак и динамику припреме буџета локалне власти и предлога финансијских планова директних корисника средстава буџета локалне власти;

6) начин на који ће се у образложењу исказати родна анализа буџета локалне власти;

7) начин на који ће се исказати програмске информације.

Припрема и достављање предлога финансијских планова корисника средстава буџета локалне власти

Члан 69.

На основу упутства за припрему нацрта буџета локалне власти, директни корисници средстава буџета локалне власти израђују предлог финансијског плана и достављају га локалном органу управе надлежном за финансије.

У погледу садржине и прилога предлога финансијског плана директних корисника средстава буџета локалне власти сходно се примењују одредбе члана 65. овог закона.

Индијектни корисници средстава буџета локалне власти обавезни су да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

Директни корисници средстава буџета локалне власти обавезни су да, у складу са смерницама и у роковима које прописује надлежни извршни орган локалне власти, траже од индијектних буџетских корисника за које су одговорни, да доставе податке неопходне за израду предлога финансијског плана директног корисника буџетских средстава.

Локални орган управе надлежан за финансије може да тражи непосредно од индијектних буџетских корисника податке о финансирању корисника, који су неопходни за припрему предлога буџета локалне власти.

Утврђивање предлога буџета и предлога одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и достављање Народној скупштини, односно скупштини локалне власти

Члан 70.

Министар доставља Влади нацрт закона о буџету Републике Србије и нацрте одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање са финансијским плановима организација за обавезно социјално осигурање.

Влада може да тражи од министра да достави додатне информације или објашњења која се тичу нацрта закона о буџету Републике Србије, нацрта одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање.

Влада одлучује о изменама нацрта закона о буџету Републике Србије, усваја предлог закона о буџету Републике Србије, врши оцену финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање, утврђује предлоге одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и доставља их Народној скупштини, заједно са Фискалном стратегијом.

Локални орган управе надлежан за финансије доставља нацрт одлуке о буџету локалне власти надлежном извршном органу локалне власти и истовремено упознаје грађане са нацртом одлуке о буџету.

Надлежни извршни орган локалне власти може да тражи од локалног органа управе надлежног за финансије додатне информације или објашњења која се односе на нацрт одлуке о буџету локалне власти.

Надлежни извршни орган локалне власти утврђује предлог одлуке о буџету локалне власти који доставља скупштини локалне власти, у року утврђеном буџетским календаром.

Доношење буџета и давање сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање

Члан 71.

Народна скупштина, односно скупштина локалне власти, доноси закон о буџету Републике Србије, односно одлуку о буџету локалне власти.

Народна скупштина доноси одлуке о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање.

Ограничења код доношења буџета

Члан 72.

Измена предлога буџета коју врши Народна скупштина, односно скупштина локалне власти, мора бити у оквиру максимума дефицита утврђеног у предлогу буџета Владе, односно надлежног извршног органа локалне власти.

Суфицит утврђен у предлогу буџета Владе, односно надлежног извршног органа локалне власти, не може се користити за повећање расхода и издатака предложених буџетом.

Предлог за смањење прихода, мора да садржи мере за увећање других прихода или умањење расхода и издатака за исти износ.

Предлог за увећање расхода и издатака, мора да садржи мере за увећање прихода или умањење других расхода и издатака за исти износ.

Објављивање буџета, Фискалне стратегије и финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање

Члан 73.

Закон о буџету Републике Србије, ревидирана Фискална стратегија, одлуке о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и финансијски планови организација за обавезно социјално осигурање објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Одлуке о буџетима локалне власти објављују се у службеним гласилима локалне власти.

Закон о буџету Републике Србије са образложењем објављује се на интернет страници Министарства у року од 15 дана од дана усвајања.

Одлука о буџету локалне власти са образложењем објављује се на интернет страници надлежног органа локалне власти у року од 15 дана од дана усвајања.

Одредбе ст. 3. и 4. овог члана односе се и на Фискалну стратегију, односно ревидирану Фискалну стратегију, ребаланс буџета, закон о завршном рачуну буџета Републике Србије, односно одлуку о завршном рачуну буџета локалне власти, као и на консолидовани извештај Републике Србије.

Фискална година и привремено финансирање

Члан 74.

Буџет се доноси за период од једне фискалне године и важи за годину за коју је донет. Буџет се може донети и за период од три фискалне године.

У случају да Народна скупштина, односно скупштина локалне власти, не донесе буџет у року утврђеном буџетским календаром, врши се привремено финансирање у времену од најдуже прва три месеца фискалне године.

Привремено финансирање, у смислу става 3. овог члана, врши се највише до једне четвртине износа планираних расхода и издатака у акту о буџету претходне фискалне године, с тим што распоређени расходи и издаци у претходној години по врстама и наменама не представљају ограничење, изузев за исплату права из пензијског и инвалидског осигурања, које се врши до нивоа извршених расхода у задњем кварталу претходне године.

Влада доноси одлуку о привременом финансирању и даје сагласност на одлуку о привременом финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање.

Надлежни извршни орган локалне власти доноси одлуку о привременом финансирању.

Одлуку о привременом финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање доноси надлежни орган организације, у складу са законом и другим прописом.

По истеку привременог финансирања плаћене и преузете обавезе у том периоду, у складу са актом о привременом финансирању, укључују се у буџет, односно финансијски план организације за обавезно социјално осигурање за текућу годину.

Изузетно, период привременог финансирања се може продужити за још три месеца, тако да укупно траје шест месеци, ако се буџет не донесе ни до 15. марта текуће буџетске године.

У периоду привременог финансирања јануар - јун у погледу обима и распореда расхода и издатака примењује се ограничење из става 4. овог члана сразмерно периоду привременог финансирања.

У периоду привременог финансирања емитовање хартија од вредности на домаћем и иностраном тржишту капитала може се вршити до износа утврђеног законом о буџету Републике Србије за годину која претходи години у којој се врши привремено финансирање.

Одредбе ст. 1-4. и става 9. овог члана сходно се примењују на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање.

Измене и допуне буџета и финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање

Члан 75.

Ако се у току године донесе закон, пропис или други акт који за резултат има смањење планираних прихода или повећање планираних расхода и издатака, истовремено

се доноси одлука којом се утврђују додатни приходи или умањење расхода и издатака, у циљу уравнотежења буџета.

Ако у току фискалне године дође до повећања расхода и издатака или смањења прихода, буџет се уравнотежује смањењем планираних расхода и издатака или увођењем нових прихода.

Уравнотежење буџета из става 2. овог члана, а које није последица доношења новог закона, се врши путем ребаланса буџета, који се доноси по поступку за доношење буџета.

Не може се донети закон или други пропис који предвиђа трошење јавних средстава ван буџета.

Одредбе ст. 1-4. овог члана сходно се примењују на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање.

Члан 76.

У циљу обезбеђења континуираног унапређења програмске структуре буџета и механизма који се односе на методолошки приступ за усклађивање капиталних издатака са процесом израде буџета, министар образује Савет за унапређење програмске структуре буџета (у даљем тексту: Савет).

Задаци Савета су:

- унапређење методологије за припрему програмског буџета;
- унапређење методологије за праћење и извештавање о учинку програма;
- анализа примене програмског буџета у циљу унапређења процеса израде програмског буџета;
- анализа достављених годишњих и полугодишњих извештаја о учинку програма;
- израда смерница и препорука за побољшање квалитета циљева, индикатора и других програмских информација у оквиру програмског буџета;
- оцена и одобравање достављених измена програмских структура;
- разматрање и усвајање збирног годишњег и полугодишњег извештаја о учинку програма;
- евалуација програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава свих нивоа власти, као и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање;
- унапређење процеса финансијског управљања капиталним издацима корисника буџетских средстава.

За члана Савета може бити именовано лице које поседује стручно знање и искуство на нормативним и другим пословима везаним за програмску структуру буџета.

Председник и чланови Савета имају право на накнаду за свој рад у висини утврђеној актом министра о образовању Савета.

Финансијски ефекти закона и других прописа

Члан 77.

Образложење закона, другог прописа или другог акта достављеног Народној скупштини, Влади или надлежном извршном органу локалне власти ради утврђивања предлога, односно усвајања, мора садржати процену финансијских ефеката које ће такав закон, други пропис или други акт, имати на буџет.

Процена из става 1. овог члана мора садржати податке о томе да ли се предложеним законом, другим прописом или другим актом, повећавају или смањују буџетски приходи и примања или расходи и издаци за буџетску годину и за наредне две фискалне године.

Процена из ст. 1. и 2. овог члана обавезно садржи:

- 1) предвиђене промене у приходима и расходима, те примањима и издацима за буџетску годину и наредне две фискалне године;
- 2) предлоге за покривања повећаних расхода и издатака буџета;
- 3) предлоге за покривања смањених прихода и примања буџета;
- 4) сагласност министарства, односно локалног органа управе надлежног за финансије.

Министар ближе уређује начин исказивања и извештавања о процењеним финансијским ефектима закона, другог прописа или другог акта на буџет, односно финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање.

Ако се током године донесу закони и други прописи на основу којих настају нове обавезе за буџет, средства ће се осигурати у буџету за следећу буџетску годину у складу с пројекцијама и могућностима.

VI. ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА

Наплата прихода и примања буџета

Члан 78.

Приходи и примања буџета Републике Србије и буџета локалне власти прикупљају се и наплаћују у складу са законом и другим прописима, независно од износа утврђених у буџету за поједине врсте прихода и примања.

Јавни приходи и примања уплаћују се преко уплатних рачуна јавних прихода које посебним актом прописује министар.

Директни и индиректни буџетски корисници обавезни су да обезбеде потпуно и правремено, на дан реализације, уплаћивање прихода и примања буџета из оквира своје надлежности на прописани рачун одговарајућег консолидованог рачуна трезора, за потребе распоређивања у буџету, у складу са законом.

Јавни приходи и примања морају бити наплаћени искључиво на принципу готовинске основе, осим ако је законом, односно актом Владе предвиђен другачији метод.

Одредбе ст. 1-4. овог члана примењују се и у периоду привременог финансирања.

Додељивање апропријација и финансијско планирање

Члан 79.

У року од 30 дана од дана ступања на снагу закона, односно одлуке о буџету, директни буџетски корисници, који су, у буџетском смислу, одговорни за индиректне буџетске кориснике, врше расподелу средстава индиректним буџетским корисницима у оквиру својих одобрених апропријација и о томе обавештавају сваког индиректног буџетског корисника.

Директном буџетском кориснику, који не поступи у складу са одредбама става 1. овог члана, неће се дозволити коришћење апропријација.

Директни и индиректни буџетски корисници дужни су да своје финансијске планове ускладе са одобреним апропријацијама у буџету.

Рок за доношење акта из става 3. овог члана је 45 дана од дана ступања на снагу закона о буџету Републике Србије, односно одлуке о буџету локалне власти.

Планирање ликвидности буџета

Члан 80.

Министарство - Управа за трезор, односно локални орган управе надлежан за финансије, планира ликвидност, односно готовински ток буџета на основу прихода и примања, те расхода и издатака, у оквиру планова за извршење буџета, које припрема корисник буџетских средстава, у складу са методологијом и у роковима које прописује министар, односно локални орган управе надлежан за финансије.

План извршења буџета представља преглед планираних прихода и примања корисника буџетских средстава према извору финансирања и преглед планираних расхода и издатака.

Инвестирање средстава

Члан 81.

Министар, односно лице које он овласти, може новчана средства на консолидованом рачуну трезора Републике Србије, осим прихода за које је у посебном закону, односно међународном уговору утврђена намена која ограничава употребу тих средстава, инвестирати на домаћем или иностраном финансијском тржишту новца или капитала, као и вршити конверзију средстава, у складу са законом и другим прописом.

Локални орган управе надлежан за финансије, односно лице које он овласти, може новчана средства на консолидованом рачуну трезора локалне власти, осим прихода за које је у посебном закону, односно локалном пропису или међународном уговору утврђена намена која ограничава употребу тих средстава, инвестирати на домаћем финансијском тржишту новца, у складу са законом и другим прописом.

Локални орган управе надлежан за финансије може закључити уговор са министром о инвестирању новчаних средстава на консолидованом рачуну трезора локалне власти.

Приходи од инвестирања уплаћују се на одговарајући консолидовани рачун трезора.

Министар ближе уређује начин извештавања о инвестирању средстава из овог члана.

Министар, локални орган управе надлежан за финансије, односно лице које овласте, одговорни су за ефикасност и сигурност инвестирања новчаних средстава на консолидованом рачуну трезора Републике Србије, односно консолидованом рачуну трезора локалних власти.

Одређивање обима расхода буџетских корисника у одређеном периоду

Члан 82.

Буџетски корисници могу да врше плаћања до висине расхода и издатака који су утврђени квотама за одређени период.

Квота из става 1. овог члана представља ограничење потрошње апропријације за одређени период.

Приликом одређивања квота за буџетске кориснике, министар, односно локални орган управе надлежан за финансије, имају у виду средства планирана у буџету за

корисника буџетских средстава, план извршења буџета за буџетског корисника и ликвидне могућности буџета.

Министарство, односно локални орган управе надлежан за финансије, обавештава буџетске кориснике о квотама, најкасније у року од 15 дана пре почетка периода на који се односи.

Министар прописује поступак и услове за одређивање квота из ст. 1. и 3. овог члана, као и мере у случајевима непоштовања квота.

Одговорност за преузете обавезе

Члан 83.

Обавезе које преузимају директни, односно индиректни буџетски корисници и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање морају одговарати апропријацији која им је одобрена за ту намену у тој буџетској години.

Изузетно од става 1. овог члана, корисници из става 1. овог члана могу преузети обавезе по уговору који се односи на капиталне издатке и захтева плаћање у више година, на основу предлога Министарства, односно органа надлежног за послове финансија, уз сагласност Владе, надлежног извршног органа локалне власти, односно управног одбора организације за обавезно социјално осигурање за обавезе које се финансирају из средстава обавезног социјалног осигурања.

У случају из става 2. овог члана буџетски корисници могу преузети обавезе по уговору само за капиталне пројекте у складу са предвиђеним средствима из прегледа планираних капиталних издатака буџетских корисника за текућу и наредне две буџетске године у општем делу буџета за текућу годину, односно финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање, укључујући и потребна средства до завршетка капиталних пројеката, односно након три фискалне године.

Корисници су обавезни да, пре покретања поступка јавне набавке за преузимање обавеза по уговору за капиталне пројекте из става 3. овог члана, прибаве сагласност надлежног органа из става 2. овог члана.

Ограничење из става 1. овог члана не примењује се на обавезе повезане са задуживањем државе и са управљањем јавним дугом, као и на обавезе по основу међународних споразума.

Ограничење из става 1. овог члана не примењује се на преузимање обавеза које се финансирају средствима Европске уније, у оквиру обима средстава исказаних за текућу и наредне две буџетске године у општем делу буџета за текућу годину, укључујући и потребна средства након три фискалне године.

Изузетно од става 1. овог члана, корисници из тог става могу преузети обавезе по уговорима који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година, под условом да пре покретања поступка јавне набавке имају обезбеђен део средстава за обавезе које доспевају у тој буџетској години, као и да прибаве писану сагласност Министарства, локалног органа управе надлежног за финансије, односно управног одбора организације за обавезно социјално осигурање за обавезе које ће доспевати и бити укључене у финансијски план за наредне две године.

Влада ће, на предлог Министарства, ближе уредити критеријуме за утврђивање природе расхода и услове и начин прибављања сагласности из става 7. овог члана.

Ограничење из става 1. овог члана не примењује се на преузимање обавеза ради подстицања инвестиција у привреди у складу са законом који уређује улагања и законом који уређује опште услове и поступак контроле државне помоћи, у оквиру обима средстава исказаног за текућу и наредне две буџетске године у општем делу буџета за текућу годину, укључујући и потребна средства након три фискалне године.

На закључивање уговора из става 9. овог члана сагласност даје Влада, на предлог министарства надлежног за послове привреде.

Изузетно од става 1. овог члана, корисници из става 1. овог члана расходе за запослене, пензије, енергетске услуге, услуге комуникације, комуналне услуге и расходе за закуп имовине и опреме планирају до износа који доспева на плаћање у текућој буџетској години.

Обавезе преузете у складу са одобреним апропријацијама, а неизвршене у току године, преносе се и имају статус преузетих обавеза и у наредној буџетској години извршавају се на терет одобрених апропријација за ту буџетску годину.

Преузете обавезе и све финансијске обавезе из ст. 1-12. овог члана морају бити извршене искључиво на принципу готовинске основе са консолидованог рачуна трезора, осим ако је законом, односно актом Владе предвиђен другачији метод.

Оцена капиталних пројеката

Члан 84.

У поступку предлагања средњорочних приоритета јавних инвестиција, односно у поступку припреме буџета локалне власти, буџетски корисници су обавезни да, у роковима предвиђеним буџетским календаром, Министарству, односно локалном органу управе надлежном за финансије, доставе предлоге капиталних пројеката након спроведене оцене капиталних пројеката.

Одредба става 1. овог члана сходно се примењује на организације за обавезно социјално осигурање.

Влада ће, на предлог Министарства, ближе уредити садржину, начин припреме и оцене, као и праћење спровођења и извештавање о реализацији капиталних пројеката.

Управљање преузетим обавезама

Члан 85.

Приликом преузимања обавеза, директни и индиректни буџетски корисници средстава дужни су да се придржавају смерница о роковима и условима плаћања, које одређује министар, односно локални орган управе надлежан за финансије.

Корисници буџетских средстава преузимају обавезе на основу писаног уговора или другог правног акта, уколико законом није другачије прописано.

Преузете обавезе чији је износ већи од износа средстава предвиђеног буџетом, односно финансијским планом или које су настале у супротности са овим законом или другим прописом, не могу се извршавати на терет консолидованог рачуна трезора Републике Србије, односно локалне власти.

Одредбе ст. 1-3. овог члана сходно се примењују на кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање.

Закључивање уговора

Члан 86.

Уговори о набавци добара, финансијске имовине, пружању услуга или извођењу радова, које закључују директни и индиректни буџетски корисници и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање, морају бити закључени у складу са прописима који регулишу јавне набавке.

Плаћање из буџета

Члан 87.

Расход и издатак из буџета заснива се на рачуноводственој документацији.

Правни основ у складу са законом и износ преузетих обавеза, који проистичу из изворне рачуноводствене документације, морају бити сачињени и потврђени у писаној форми пре плаћања обавезе.

Министар ближе уређује начин настанка обавезе, извештавање о преузетим обавезама и начин плаћања, које се врши из републичког, односно буџета локалне власти.

Плаћање из буџета неће бити извршено уколико нису поштоване процедуре утврђене чланом 85. став 3. овог закона.

Одредбе ст. 1, 2. и 4. овог члана сходно се примењују на обавезе корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање.

Плаћања са консолидованог рачуна трезора за реализацију обавеза других ванбуџетских корисника који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора неће се вршити уколико ови корисници нису добили сагласност на финансијски план на начин прописан законом, односно актом скупштине локалне власти.

Повраћај средстава у буџет

Члан 88.

Уколико се средства врате у истој фискалној години у којој је плаћање извршено, за износ враћених средстава умањује се реализација одговарајуће апропријације економске класификације буџетског корисника коме је повраћај извршен, а ако се средства врате у наредној фискалној години увећава се приход буџета.

Изузетно од става 1. овог члана, у случају када се повраћај средстава из примања од домаћих и иностраних задуживања врши у наредној фискалној години, умањује се реализација одговарајуће апропријације економске класификације буџетског корисника коме је повраћај извршен.

Одредбе става 1. овог члана сходно се примењују на повраћај средстава корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање.

Повраћај више или погрешно наплаћених јавних прихода и примања државе

Члан 89.

Ако је од обвезника наплаћено више прихода из члана 21. став 1. тач. 1)-4) овог закона или примања из члана 21. став 2. тач. 1)-3) овог закона, односно ако је основ за наплату био погрешан, извршиће се повраћај у складу са законом.

Управа за трезор извршава повраћај прихода или примања из става 1. овог члана на основу решења, односно другог акта за повраћај.

Министар прописује рокове, као и начин и поступак за повраћај више или погрешно наплаћених јавних прихода и примања из става 1. овог члана.

Промене у апропријацијама у току фискалне године

Члан 90.

У случају да се у току године обим пословања или овлашћења директног, односно његовог индиректног буџетског корисника промени, износ апропријација издвојених за активности тог корисника повећаће се, односно смањити.

Ако се обим пословања или овлашћења директног, односно његовог индиректног буџетског корисника из става 1. овог члана повећа, средства ће се обезбедити из текуће буџетске резерве.

У случају оснивања новог директног, односно индиректног буџетског корисника, средства за његово пословање или овлашћења обезбеђују се из текуће буџетске резерве.

Уколико буџетски корисник престане да постоји, а његови задаци нису пренети на другог буџетског корисника, неискоришћена средства се преносе у текућу буџетску резерву и могу се користити за намене за које је предвиђено коришћење средстава сталне буџетске резерве.

Уколико се у току године од једног директног, односно индиректног буџетског корисника образује више директних, односно индиректних буџетских корисника, неискоришћена средства распоређена том кориснику преносе се у текућу буџетску резерву и распоређују новообразованим директним, односно индиректним буџетским корисницима.

Одлуку о промени у апропријацијама из ст. 1-5. овог члана и о коришћењу средстава текуће буџетске резерве доноси Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти.

Директни буџетски корисник, уз одобрење министра, односно локалног органа управе надлежног за финансије, може извршити преусмеравање апропријације одобрене на име одређеног расхода и издатка који се финансира из општих прихода и примања буџета у износу до 10% вредности апропријације за расход и издатак чији се износ умањује, у оквиру раздела, као и између глава унутар раздела тог директног буџетског корисника.

Преусмеравање апропријација из става 7. односи се на апропријације из прихода из буџета, док се из осталих извора могу мењати без ограничења, с тим што корисник буџетских средстава, који оствари приходе и примања чији износи нису могли бити познати у поступку доношења буџета, подноси захтев органу управе надлежном за финансије за отварање, односно повећање одговарајуће апропријације за извршавање расхода и издатака из свих извора финансирања, осим из извора 01.

Изузетно, у случају да виши ниво власти својим актом определи нижем нивоу власти наменска средства за надокнаду штета услед елементарних непогода, локални орган управе надлежан за финансије на основу тог акта отвара одговарајуће апропријације за извршавање расхода по том основу.

Изузетно, у случају да један ниво власти својим актом определи другом нивоу власти наменска трансферна средства, као и у случају уговарања донације, чији износи нису могли бити познати у поступку доношења буџета, односно финансијског плана организација за обавезно социјално осигурање, орган управе надлежан за финансије на основу тог акта отвара одговарајуће апропријације за извршавање расхода и издатака по том основу.

У случају да индиректни буџетски корисник у току фискалне године оствари приходе и примања из свих извора финансирања, изузев из извора 01 - општи приходи и примања буџета, 13 - нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година, 15 - неутрошена средства донација, помоћи и трансфера из ранијих година и 17 - неутрошена средства трансфера од других нивоа власти, који нису планирани или су планирани у мањем износу у финансијском плану тог корисника, захтев из става 8. овог члана подноси преко надлежног директног буџетског корисника који, уколико оцени да је захтев основан и оправдан, обједињен захтев подноси органу управе надлежном за финансије.

Директни буџетски корисник може вршити прерасподелу средстава у оквиру исте главе и исте апропријације између индиректних буџетских корисника, за које је одговоран у буџетском смислу, до нивоа прихода и примања планираних у оквиру главе законом, односно одлуком о буџету, из свих извора финансирања.

У случају да се у току године изврши повећање, односно смањење апропријације путем преусмеравања, та апропријација се накнадном променом не може смањити, односно повећати применом става 7. овог члана.

У случају ребаланса буџета, за износ извршене промене апропријације путем преусмеравања до ребаланса умањује се укупан износ могуће промене вредности апропријације, утврђен применом процента из става 7. овог члана.

Организација за обавезно социјално осигурање, на основу одлуке директора, може вршити преусмеравање апропријација одобрених на име одређеног расхода и издатка у износу до 10% вредности апропријације за расход и издатак чији се износ умањује, а изузетно и преко 10% за трошкове здравствене заштите.

Корисници средстава Републичког фонда за здравствено осигурање могу на основу одлуке директора, вршити преусмеравање апропријација одобрених на име одређеног расхода и издатка у износу до 10% вредности апропријације за расход и издатак чији се износ умањује, а изузетно до 20% за трошкове набавке медицинског и санитетског материјала и медицинске опреме.

Уколико у току године дође до промене околности која не угрожава утврђене приоритете унутар буџета, Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти, доноси одлуку да се износ апропријације који није могуће искористити, пренесе у буџетску резерву и може се користити за намене које нису предвиђене буџетом или за намене за које нису предвиђена средства у довољном обиму.

Укупан износ преусмеравања из става 17. овог члана не може бити већи од износа разлике између максимално могућег износа средстава буџетске резерве утврђеног овим законом и буџетом одобрених средстава буџетске резерве.

У обрачун максимално могућег износа средстава буџетске резерве утврђеног овим законом на годишњем нивоу не укључује се износ средстава настао као последица примене става 1. овог члана, у делу који се односи на пренос овлашћења, и ст. 4. и 5. овог члана.

Привремена обустава извршења буџета

Члан 91.

Ако се у току фискалне године расходи и издаци повећају или приходи смање Влада, на предлог министра, односно надлежни извршни орган локалне власти, на предлог локалног органа управе надлежног за финансије, може обуставити извршење појединих расхода и издатака (у даљем тексту: привремена обустава извршења), не дуже од 45 дана.

Привременом обуставом извршења може се:

- 1) зауставити преузимање обавеза;
- 2) предложити продужење уговорног рока за плаћање;
- 3) зауставити давање одобрења за закључење уговора;
- 4) зауставити коришћење квота.

Министарство, односно локални орган управе надлежан за финансије, у сарадњи са директним буџетским корисницима, припремају предлог обима и мера привремене обуставе извршења.

Мере привремене обуставе извршења могу се применити на све буџетске кориснике.

О одлуци из става 1. овог члана Влада обавештава Народну скупштину, а надлежни извршни орган локалне власти обавештава скупштину локалне власти, у року од седам дана.

Уколико се у току спровођења мера привремене обуставе извршења дефицит не усклади са могућношћу финансирања, односно са планираним дефицитом Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти у року од 15 дана пре истека периода у којем се спроводи привремена обустава извршења, утврђује предлог ребаланса буџета.

У току усвајања ребаланса буџета Влада, на предлог министра, односно надлежни извршни орган локалне власти, на предлог локалног органа управе надлежног за финансије, може наставити са привременом обуставом извршења појединих расхода и издатака.

Текућа буџетска резерва

Члан 92.

У оквиру буџета део планираних прихода не распоређује се унапред, већ се задржава на име текуће буџетске резерве.

Средства текуће буџетске резерве користе се за непланиране сврхе за које нису утврђене апропријације или за сврхе за које се у току године покаже да апропријације нису биле довољне.

Текућа буџетска резерва опредељује се највише до 4% укупних прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за буџетску годину планираних законом о буџету Републике Србије, односно одлуком о буџету локалне власти.

У случају да су ребалансом буџета укупни приходи и примања од продаје нефинансијске имовине планирани у мањем износу од износа планираног претходно усвојеним законом о буџету Републике Србије, односно одлуком о буџету локалне власти, износ текуће буџетске резерве опредељује се у висини утврђеној тим законом, односно одлуком.

Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти, доноси на предлог министра, односно локалног органа управе надлежног за финансије, решење о употреби текуће буџетске резерве.

Средства текуће буџетске резерве распоређују се на директне буџетске кориснике током фискалне године.

Изузетно од одредаба ст. 1-6. овог члана, средства текуће резерве буџета Републике Србије могу се користити и за извршавање обавеза буџета локалне власти услед смањеног обима прихода буџета локалне власти и других разлога које није било могуће предвидети у поступку припреме и доношења буџета, а који могу довести до угрожавања текуће ликвидности буџета локалне власти.

Стална буџетска резерва

Члан 93.

У буџету се планирају средства за сталну буџетску резерву, која се исказује на апропријацији намењеној за буџетске резерве.

Стална буџетска резерва користи се за финансирање расхода и издатака на име учешћа Републике Србије, односно локалне власти, у отклањању последица ванредних околности, као што су земљотрес, поплава, суша, пожар, клизишта, снежни наноси, град, животињске и биљне болести, еколошка катастрофа и друге елементарне непогоде, односно других ванредних догађаја, који могу да угрозе живот и здравље људи или проузрокују штету већих размера.

Стална буџетска резерва опредељује се највише до 0,5% укупних прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за буџетску годину.

Решење о употреби средстава сталне буџетске резерве доноси Влада, на предлог министра, односно надлежни извршни орган локалне власти, на предлог локалног органа управе надлежног за финансије.

Извештај о коришћењу средстава сталне буџетске резерве доставља се Народној скупштини, односно скупштини локалне власти, уз завршни рачун буџета.

Одговорност функционера, односно руководиоца директног, односно индиректног буџетског корисника

Члан 94.

Функционер, односно руководилац директног, односно индиректног буџетског корисника одговоран је за преузимање обавеза, њихову верификацију, издавање налога за плаћање које треба извршити из средстава органа којим руководи и издавање налога за уплату средстава која припадају буџету, као и за давање података о извршеним плаћањима и оствареним приходима и примањима.

Функционер, односно руководилац директног, односно индиректног буџетског корисника одговоран је за закониту, наменску, економичну и ефикасну употребу буџетских апропријација.

Функционер, односно руководилац директног, односно индиректног буџетског корисника, може пренети поједина овлашћења из става 1. овог члана на друга лица у директном, односно индиректном буџетском кориснику.

Подела одговорности између наредбодавца и рачунопологача

Члан 95.

Функције наредбодавца и рачунопологача не могу се поклапати.

Наредбодавац је функционер, односно руководилац буџетског корисника, односно лице које је одговорно за управљање средствима, преузимање обавеза, издавање налога за плаћање који се извршавају из средстава органа, као и за издавање налога за уплату средстава која припадају буџету.

Рачунопологач је лице које је према општем или појединачном акту органа одговорно за законитост, исправност и састављање исправа о пословној промени и другим пословним догађајима који се односе на коришћење средстава органа, односно буџетских

апропријација, као и за законитост и исправност састављања исправа о пословној промени и другим пословним догађајима у вези са коришћењем средстава и друге имовине.

VII. БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Садржај буџетског рачуноводства

Члан 96.

Буџетским рачуноводством уређују се пословне књиге, рачуноводствене исправе, садржај стандардног класификационог оквира и Контног плана за буџетски систем, признавање прихода и примања, расхода и издатака, финансијско извештавање и друга питања у вези са буџетским рачуноводством.

Начела буџетског рачуноводства

Члан 97.

Начела буџетског рачуноводства су тачност, истинитост, поузданост и појединачно исказивање пословних догађаја.

Буџетско рачуноводство базира се на националним рачуноводственим правилима усклађеним са Међународним рачуноводственим стандардом за јавни сектор - готовинска основа.

Буџетско рачуноводство води се по начелу двојног књиговодства, а према распореду рачуна из Контног плана прописаног актом из члана 99. став 2. овог закона.

Примена буџетског рачуноводства

Члан 98.

Буџетско рачуноводство примењују буџетски корисници и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање.

Овлашћење за доношење буџетских рачуноводствених прописа

Члан 99.

Влада ближе уређује буџетско рачуноводство.

Министар уређује начин вођења буџетског рачуноводства, стандардни класификациони оквир и Контни план за буџетски систем.

Министар уређује начин припреме, састављања и подношења финансијских извештаја.

Комисија за праћење примене међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор

Члан 100.

Влада, на предлог Министарства, образује Комисију за праћење примене међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор (у даљем тексту: Комисија).

Комисија даје мишљење на нацрте аката министра из члана 99. овог закона, који се односе на примену Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор - (у даљем тексту MPC JC) (International Public Sector Accounting Standards - IPSAS), које су у обавези

да примењују буџетски корисници и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање.

Комисија обавља следеће послове, и то:

1) припрема предлог поступака, начин и рокове за усвајање МРС ЈС, од стране обвезника њихове примене;

2) припрема предлог поступака и рокове за прелазак на МРС ЈС;

3) припрема предлог контног оквира и рачуноводствених политика у складу са МРС ЈС;

4) припрема садржај образаца финансијских извештаја и рокове њихове примене, као и рокове и начин њиховог достављања надлежним институцијама;

5) прати процес примене измењених и нових МРС ЈС и припрема мишљења о начину примене МРС ЈС;

6) припрема предлог начина и програма стручног оспособљавања за вођење пословних књига, састављање и презентацију финансијских извештаја, у складу са МРС ЈС;

7) обавља друге активности које се односе на унапређење управљања финансијским и рачуноводственим системима и извештавањем у јавном сектору, које се заснива на МРС ЈС.

Влада, на предлог министра, именује председника и чланове Комисије које могу чинити представници државних органа и органа локалне власти, образовних установа и струковних организација у области рачуноводства и финансија, који имају одговарајући степен образовања и/или искуства у области рачуноводства и финансија у јавном сектору.

Чланови Комисије се именују на период од три године.

Накнада за рад председника и чланова Комисије обезбеђује се у буџету Републике Србије.

Висину накнаде председнику и члановима Комисије одређује Влада, на предлог Министарства.

Комисија је дужна да Министарству најмање једном годишње доставља извештај о своме раду.

Одговорност и обавезе

Члан 101.

Одговорно лице буџетског корисника и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање одговорно је за успостављање, као и за законито и правилно вођење буџетског рачуноводства.

За састављање финансијских извештаја одговорна је особа која руководи службом рачуноводства буџетског корисника и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање.

Одговорно лице буџетског корисника и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање или лице које оно овласти за потписивање финансијских извештаја одговорно је и за њихово подношење.

Главна књига трезора

Члан 102.

Министарство - Управа за трезор, односно локални орган управе надлежан за финансије, води главну књигу трезора.

Трансакције и пословни догађаји, укључујући приходе и расходе, као и стање и промене на имовини, обавезама и капиталу, евидентирају се у главној књизи трезора, у складу са контним планом и на нивоима буџетске класификације, прописане чланом 57. овог закона.

У главној књизи трезора Републике Србије, односно трезора локалне власти води се посебна евиденција за сваког директног и индиректног корисника буџетских средстава.

Трансакције и пословни догађаји евидентирани у пословним књигама директног и индиректног корисника буџетских средстава морају бити ажурни и у складу са трансакцијама и пословним догађајима евидентираним у главној књизи трезора.

У главној књизи трезора води се евиденција прихода са посебном наменом, које употребљавају директни и индиректни корисници буџетских средстава и који се не могу користити за друге намене.

Министар ближе уређује начин евидентирања и садржину главне књиге и пословних књига трезора Републике Србије, односно трезора локалне власти.

Пословне књиге

Члан 103.

Пословне књиге су свеобухватне евиденције о финансијским трансакцијама буџетских корисника и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, укључујући стање и промене на имовини, потраживањима, обавезама, изворима финансирања, расходима, издацима, приходима и примањима.

Пословне књиге воде се по систему двојног књиговодства, хронолошки, уредно и ажурно, у складу са структуром конта прописаном актом из члана 99. став 2. овог закона.

Финансијско извештавање

Члан 104.

Буџетски корисници и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање дужни су да припремају, састављају и подносе финансијске извештаје на начин прописан актом из члана 99. став 3. овог закона.

Консолидација извештаја

Члан 105.

Директни буџетски корисници консолидују финансијске извештаје индиректних буџетских корисника из своје надлежности и консолидовани финансијски извештај достављају Управи за трезор, односно локалном органу управе надлежном за финансије.

Управа за трезор, односно локални орган управе надлежан за финансије на основу извештаја из става 1. овог члана саставља завршни рачун буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти.

Управа за трезор саставља консолидовани извештај буџета Републике на централном нивоу државе, који представља консолидовани извештај завршног рачуна буџета Републике Србије и извештаја ванбуџетских корисника републичког буџета.

Локални орган управе надлежан за финансије саставља консолидовани извештај буџета локалне власти, који представља консолидовани извештај завршног рачуна буџета локалне власти и извештаја ванбуџетских корисника локалне власти.

Локални орган управе надлежан за финансије доставља консолидовани извештај буџета локалне власти Управи за трезор.

Управа за трезор припрема консолидовани извештај буџета сектора државе, који представља консолидовани извештај буџета Републике на централном нивоу државе и консолидовани извештај буџета локалне власти.

Подношење извештаја Народној скупштини, односно скупштини локалне власти

Члан 106.

Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије обавезан је да редовно прати извршење буџета и најмање два пута годишње припрема извештаје о извршењу буџета у складу са буџетском класификацијом, које доставља Влади, односно надлежном извршном органу локалне власти ради информисања, а обавезно у року од 15 дана по истеку шестомесечног, односно деветомесечног периода.

Надлежни министри обавезни су да редовно прате извршење финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање и најмање два пута годишње припремају извештаје о извршењу финансијских планова у складу са буџетском класификацијом, које достављају Влади и министру ради информисања, а обавезно у року од 15 дана по истеку шестомесечног, односно деветомесечног периода.

У року од 15 дана од дана подношења извештаја из ст. 1. и 2. овог члана Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти усваја и доставља извештаје Народној скупштини, односно скупштини локалне власти.

Извештаји садрже и одступања између усвојеног буџета и извршења и образложење великих одступања.

Извештаји из ст. 1. и 2. овог члана објављују се на интернет страници Министарства, односно надлежног министарства, односно надлежног органа локалне власти, најкасније 15 дана од дана подношења извештаја.

Предлог завршног рачуна

Члан 107.

Предлог закона о завршном рачуну буџета Републике Србије утврђује Влада, а предлог одлуке о завршном рачуну буџета локалне власти утврђује надлежни извршни орган локалне власти.

Календар за подношење годишњих финансијских извештаја

Члан 108.

Поступак припреме, састављања и подношења завршних рачуна буџета Републике Србије, буџета локалне власти и организација за обавезно социјално осигурање и годишњих

финансијских извештаја буџетских корисника и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање извршава се према следећем календару, и то:

1) Календар за ниво Републике Србије:

(1) 28. фебруар - индиректни корисници средстава буџета Републике Србије припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га надлежним директним корисницима средстава буџета Републике Србије; правосудни органи који се у буџету Републике Србије исказују збирно припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га Високом савету судства, односно Државном већу тужилаца; корисници средстава Републичког фонда за здравствено осигурање припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га Републичком фонду за здравствено осигурање ;

(2) 31. март - директни корисници средстава буџета Републике Србије припремају годишњи извештај и подносе га Управи за трезор, а директни корисници средстава буџета Републике Србије који у својој надлежности имају индиректне кориснике средстава буџета Републике Србије контролишу, савњају податке из њихових годишњих извештаја о извршењу буџета и састављају консолидовани годишњи извештај о извршењу буџета који подносе Управи за трезор; Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца контролишу, савњају податке из годишњих извештаја о извршењу буџета правосудних органа који се исказују збирно у оквиру њихових раздела и састављају консолидоване годишње извештаје о извршењу буџета, које подносе Управи за трезор;

(3) 30. април - организације за обавезно социјално осигурање доносе одлуке о завршним рачунима организација за обавезно социјално осигурање, усвајају извештаје о извршењу финансијских планова и подносе их Управи за трезор; Републички фонд за здравствено осигурање контролише, савњаје податке из годишњих извештаја о извршењу финансијског плана корисника средстава који се налазе у његовој надлежности, консолидује податке и саставља консолидовани годишњи извештај о извршењу финансијског плана, који подноси Управи за трезор;

(4) 20. јун - Министарство припрема нацрт закона о завршном рачуну буџета Републике Србије и заједно са одлукама о завршним рачунима организација за обавезно социјално осигурање доставља Влади;

(5) 15. јул - Влада доставља Народној скупштини предлог закона о завршном рачуну буџета Републике Србије и одлуке о завршним рачунима организација за обавезно социјално осигурање;

(6) 20. октобар - Министарство саставља консолидовани извештај буџета Републике на централном нивоу државе и консолидовани извештај буџета сектора државе и доставља их Влади ради усвајања;

(7) 1. новембар - Влада доставља Народној скупштини консолидовани извештај Републике Србије на централном нивоу државе и консолидовани финансијски извештај буџета сектора државе, ради информисања;

2) Календар завршних рачуна буџета локалне власти:

(1) 28. фебруар - индиректни корисници средстава буџета локалне власти припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га надлежним директним корисницима средстава буџета локалне власти;

(2) 28. фебруар - други ванбуџетски корисници који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора основани од стране локалне власти припремају годишњи

финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га надлежном органу локалне власти;

(3) 31. март - директни корисници средстава буџета локалне власти припремају годишњи извештај који садржи годишњи извештај о учинку програма за претходну годину и подносе га локалном органу управе надлежном за финансије, а директни корисници средстава буџета локалне власти који у својој надлежности имају индиректне кориснике средстава буџета локалне власти контролишу, савјерују податке из њихових годишњих извештаја о извршењу буџета и састављају консолидовани годишњи извештај о извршењу буџета који садржи годишњи извештај о учинку програма за претходну годину, који подносе локалном органу управе надлежном за финансије;

(4) 30. април - локални орган управе надлежан за финансије припрема нацрт одлуке о завршном рачуну буџета локалне власти са образложењем које садржи годишњи извештај о учинку програма за претходну годину и доставља га надлежном извршном органу локалне власти;

(5) 1. јун - надлежни извршни орган локалне власти доставља скупштини локалне власти предлог одлуке о завршном рачуну буџета локалне власти са образложењем које садржи годишњи извештај о учинку програма за претходну годину;

(6) 1. јул - локални орган управе надлежан за послове финансија града саставља консолидовани извештај града, који доставља надлежном извршном органу локалне власти ради усвајања;

(7) 1. септембар - локални орган управе надлежан за послове финансија саставља консолидовани извештај буџета локалне власти, који доставља надлежном извршном органу локалне власти ради усвајања;

(8) 5. септембар - надлежни извршни орган локалне власти доставља скупштини локалне власти, ради информисања, консолидовани извештај буџета локалне власти, односно града;

(9) 15. септембар - надлежни локални орган управе надлежан за послове финансија доставља Управи за трезор консолидовани извештај буџета локалне власти, односно града.

Рокови из става 1. овог члана представљају крајње рокове у календару за подношење годишњих финансијских извештаја и других аката.

Садржај завршног рачуна

Члан 109.

Завршни рачун буџета садржи:

1) годишњи финансијски извештај о извршењу буџета, који садржи годишњи извештај о учинку програма, укључујући и учинак на унапређењу родне равноправности, са додатним напоменама, објашњењима и образложењима;

2) извештај екстерне ревизије.

Годишњи финансијски извештај о извршењу буџета Републике Србије из става 1. тачка 1) овог члана садржи и годишњи извештај о извршењу пројеката и програмских активности који се односе на заштиту и унапређење животне средине.

Завршни рачун организација за обавезно социјално осигурање садржи:

1) годишњи финансијски извештај о извршењу плана организација за обавезно социјално осигурање, као и годишњи консолидовани финансијски извештај Републичког фонда за здравствено осигурање, са додатним напоменама, објашњењима и образложењима;

2) извештај екстерне ревизије.

Годишњи финансијски извештаји из ст. 1. и 2. овог члана, морају бити у складу са буџетском класификацијом, с тим да се финансијски резултат у тим извештајима утврђује сагласно Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор – готовинска основа.

Форму и садржај годишњих финансијских извештаја, додатних напомена, објашњења и образложења из ст. 1. и 2. овог члана уређује министар.

Члан 110.

Републичка дирекција за имовину Републике Србије, која води јединствену евиденцију непокретности и збирну евиденцију покретних ствари у својини Републике Србије, дужна је да до 31. марта текуће године, достави Министарству - Управи за трезор, извештај о структури и вредности имовине Републике Србије, на основу добијених извештаја о структури и вредности имовине корисника средстава у својини Републике Србије, са списком тих корисника који се објављује на интернет страници Републичке дирекције за имовину Републике Србије ради састављања завршног рачуна буџета Републике Србије за претходну годину.

Садржај извештаја из става 1. овог члана прописује министар.

VIII. ТРЕЗОР

Делокруг Управе за трезор

Члан 111.

Управа за трезор обавља следеће послове:

- 1) финансијско планирање, које обухвата:
 - пројекције прилива и одлива средстава буџета Републике Србије у току буџетске године на кварталном, месечном и дневном нивоу;
 - дефинисање лимита плаћања;
 - пројектовање потребних износа новчаних средстава на кварталном и месечном нивоу ради финансирања дефицита и отплате доспелих дугова и планирање одржања адекватног нивоа ликвидности током буџетске године;
 - извештавање о приливима и одливима средстава буџета Републике Србије у току буџетске године на месечном нивоу;
- 2) управљање финансијским средствима Републике Србије, које обухвата:
 - управљање ликвидношћу путем управљања новчаним средствима на консолидованом рачуну трезора Републике Србије и девизним средствима Републике Србије;
 - извршење буџета и припрему периодичних извештаја о извршавању буџета;
 - пласирање слободних новчаних средстава;
- 3) контрола расхода и издатака, која обухвата одобравање плаћања до висине утврђених апропријација;
- 4) извештавање о извршењу буџета;
- 5) буџетско рачуноводство и извештавање, које обухвата:
 - рачуноводствене послове за евидентирање плаћања и примања, вођење дневника, главне књиге за све приходе и примања и расходе и издатке по корисницима буџетских средстава и међународне донације и друге видове помоћи;

- финансијско извештавање;
- припрему аката којима се регулише рачуноводствена методологија, укључујући систем буџетских класификација, правила буџетског рачуноводства и израду захтева у погледу интерног и екстерног извештавања;

6) успоставља, развија и одржава информациони систем Управе за трезор, укључујући систем за управљање јавним финансијама Републике Србије, односно локалне власти, као и пратеће подсистеме, регистре, пројекте и остала решења информационе технологије, која произлазе из надлежности Управе за трезор и других послова поверених Управи за трезор и управља тим системом;

7) послови у вези јавних плаћања који обухватају вођење евиденција и обављање послова у оквиру система консолидованог рачуна трезора, и то:

- вођење Регистра субјектата јавног сектора;
- отварање и вођење рачуна за уплату јавних прихода и вођење евиденција о рачунима за уплату јавних прихода;
- распоређивање уплаћених јавних прихода и примања на одговарајуће рачуне корисника, у складу са законом;
- отварање и вођење динарских и девизних рачуна корисника који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора;
- отварање и вођење других рачуна, у складу са законом и другим прописима;
- извештавање дневно, недељно и месечно на основу података из евиденција управе за трезор;

- пријем, контрола и обрада налога за плаћања корисника који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора;

- контрола извршења апропријација применом система извршења буџета републике србије, односно локалне власти;

- испостављање налога за плаћања на терет рачуна корисника који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора, на основу закона и добијених овлашћења, исправке грешака у платном промету и наплата услуга;

- извршење налога принудне наплате;

- обављање готовинских исплата корисника који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора;

- пријем готовинских уплата физичких лица на име измиривања обавеза по основу јавних прихода и обавеза према субјектима јавног сектора;

- пријем готовинских уплата корисника који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора на сопствене рачуне отворене код управе за трезор ;

- повраћај више или погрешно наплаћених јавних прихода или примања државе;

- унутрашња контрола обављања платног промета у оквиру система консолидованог рачуна трезора;

- обављање послова јединственог управног места у поступку остваривања права на повраћај више или погрешно наплаћених јавних прихода или примања;

8) врши централизован обрачун примања запослених, изабраних и постављених лица код буџетских корисника и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање.

9) обавља друге послове из надлежности Министарства, које одреди министар.

Консолидовани рачун трезора

Члан 112.

Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије, овлашћен је за отварање консолидованог рачуна трезора Републике Србије, односно локалне власти, који се води посебно за динарска, а посебно за девизна средства.

Консолидовани рачуни трезора из става 1. овог члана чине систем консолидованог рачуна трезора који се води код Народне банке Србије.

Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије, односно лице које он овласти, отвара рачуне динарских и девизних средстава корисника који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, односно у консолидовани рачун трезора локалне власти.

Рачун динарских и девизних средстава корисника је рачун преко којег се врши промет средстава, односно извршавају платне трансакције, који се отвара у оквиру припадајућег консолидованог рачуна трезора, а води се у Управи за трезор.

Управа за трезор води рачуне из става 3. овог члана.

Изузетно од става 4. овог члана, корисници који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, односно у консолидовани рачун трезора локалне власти, могу имати девизне рачуне код Народне банке Србије, ако је то посебним законом или међународним уговором прописано, или код овлашћене банке, по одобрењу министра, за плаћања која не могу да се изврше преко Народне банке Србије, ако то захтева специфичност послова тог корисника.

Народна банка Србије обезбеђује податке о стању страних средстава плаћања на рачунима корисника из става 6. овог члана, који се воде код те банке и доставља их Министарству месечно, односно по захтеву корисника или Министарства.

На куповину и продају страних средстава плаћања, на плаћање, наплаћивање и пренос у страним средствима плаћања у коме учествују корисници који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, односно у консолидовани рачун трезора локалне власти, примењују се одредбе закона којим се уређује девизно пословање.

Новчана средства буџета Републике Србије, директних и индиректних корисника средстава тог буџета, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, као и других ванбуџетских корисника који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, воде се и депонују на консолидованом рачуну трезора Републике Србије.

Новчана средства буџета локалне власти, директних и индиректних корисника средстава тог буџета, као и других ванбуџетских корисника који су укључени у консолидовани рачун трезора локалне власти, воде се и депонују на консолидованом рачуну трезора локалне власти.

Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије, ближе уређује начин коришћења средстава са рачуна, односно других рачуна из овог члана, као и извештавање о коришћењу тих средстава.

Министар ближе уређује начин пласирања слободних новчаних средстава.

Рачуни из овог члана отварају се и воде у складу са планом рачуна који прописује министар.

Принудна наплата

Члан 113.

Принудну наплату, у оквиру система консолидованог рачуна трезора, спроводе Управа за трезор и Народна банка Србије.

Принудном наплатом не могу се теретити апропријације намењене за финансирање плата и пензија, за отплату дуга и датих гаранција и извршавање расхода и издатака из средстава Европске уније и средстава донација, средства за финансирање учешћа Републике Србије, односно локалне власти у спровођењу финансијске помоћи Европске уније, допринос Републике Србије буџету Европске уније, средства самодоприноса, приходи од приватизације, као и средства чије је извршење изузето законом, односно актом Владе.

Принудна наплата која се односи на буџетског корисника, а у основ за принудну наплату је наведен рачун извршења буџета, може се спровести до износа 50% укупног обима средстава опредељеног том буџетском кориснику, односно тој врсти индиректних буџетских корисника, на терет његових апропријација, а преко апропријације која је намењена за ову врсту расхода, чије ће се извршење обављати сукцесивно, према динамици извршења буџета (квоте).

Код директног буџетског корисника, код кога је искоришћена укупна годишња апропријација за извршење принудне наплате, Управа за трезор, односно локални орган управе надлежан за финансије врши преусмеравање средстава умањењем друге одговарајуће апропријације за износ који треба извршити принудним путем.

Код индиректног буџетског корисника, који плаћање врши преко система извршења буџета, код кога је искоришћена укупна годишња апропријација за извршење принудне наплате, директни буџетски корисник, који је, у буџетском смислу, одговоран за тог индиректног буџетског корисника умањује апропријацију намењену за ову врсту расхода у оквиру главе у буџету Републике Србије, односно локалне власти, која се односи на ту врсту индиректних буџетских корисника, а повећава апропријацију намењену за ову врсту расхода конкретног индиректног буџетског корисника на чији терет се извршава принудна наплата.

Уколико нема довољно средстава на наведеним апропријацијама из става 5. овог члана у оквиру главе у буџету Републике Србије, односно локалне власти, која се односи на ту врсту индиректних буџетских корисника, директни буџетски корисник истог дана, а најкасније наредног радног дана од дана уноса основа за извршавање принудне наплате у систем извршења буџета, умањује другу апропријацију, која није изузета од принудне наплате, за износ за који треба извршити принудну наплату, у оквиру главе у буџету Републике Србије, односно локалне власти, која се односи на ту врсту индиректних буџетских корисника, а повећава апропријацију намењену за исту врсту расхода индиректног буџетског корисника на чији терет се извршава принудна наплата.

На начин из става 4. овог члана Управа за трезор, односно локални орган управе надлежан за финансије поступа и у случају када је укупна годишња апропријација за извршење принудне наплате опредељена директном буџетском кориснику искоришћена, а тај корисник достави Управи за трезор, односно локалном органу управе надлежном за финансије предлог износа штете који је потребно платити по основу закљученог вансудског поравнања или извршног решења.

Локални орган управе надлежан за финансије одговоран је за обезбеђивање средстава за извршење принудне наплате.

Уколико је као дужник наведен носилац буџета локалне власти, принудна наплата се извршава на терет апропријација органа надлежног за послове финансија, односно органа у чијој су надлежности послови финансија.

Код корисника који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора, а који плаћања не врше преко система извршења буџета, принудна наплата се извршава на терет рачуна ако нису изузети од блокаде.

Централизовани обрачун примања

Члан 114.

Управа за трезор врши централизовани обрачун примања запослених, изабраних и постављених лица код буџетских корисника и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање.

Централизовани обрачун примања врши се на основу података унетих од стране субјеката из става 1. овог члана у информациони систем, који омогућава обрачун, креирање, чување и размену података неопходних за рачуноводствено евидентирање, исплате и извештавање, укључујући и обуставе из зарада, накнада и осталих личних примања лица из става 1. овог члана:

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује:

- врсту, облик и садржину података, као и начин и рокове за достављање података од стране субјеката из става 1. овог члана;
- начин, поступак и рокове за обраду података, као и поступак и рокове за достављање обрачуна примања субјектима из става 1. овог члана;
- одговорност лица за достављање и обраду података;
- попуњавање, садржину, одржавање, заштиту и чување базе података о запосленима, изабраним и постављеним лицима код субјеката из става 1. овог члана у вези са њиховим примањима;
- начин и рокове извештавања из базе података о запосленима, изабраним, и постављеним лицима код субјеката из става 1. овог члана у вези са њиховим примањима;
- друга питања од значаја за функционисање информационог система за централизован обрачун примања.

Увођење буџетских корисника у информациони систем за централизован обрачун примања, који на дан ступања на снагу овог закона нису укључени у тај систем, вршиће се према динамици коју утврди Влада, на предлог Министарства.

Овлашћења министра

Члан 115.

Министар прописује начин утврђивања и евидентирања субјеката јавног сектора у Регистру субјеката јавног сектора и кориснике који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора, услове и начин за отварање и укидање рачуна консолидованог рачуна трезора, план тих рачуна, начин и поступак обављања платног промета у оквиру консолидованог рачуна трезора, систем извршења буџета, начин и поступак вршења унутрашње контроле, као и друга питања од значаја за функционисање трезора.

Пружање других финансијских услуга

Члан 116.

Управа за трезор наплаћује услуге извршених јавних плаћања из надлежности министарства, односно Управе за трезор и може обављати друге послове у складу са уговором, по основу којих стиче приход који представља општи приход буџета Републике Србије.

Накнаду за услуге из става 1. овог члана не плаћају корисници средстава буџета локалне власти.

Висину накнаде за вршење услуга из става 1. овог члана, утврђује Влада, на предлог министра.

Трезор локалне власти

Члан 117.

Трезор локалне власти обавља:

- 1) финансијско планирање, које обухвата:
 - (1) пројекције и праћење прилива на консолидовани рачун трезора локалне власти и захтеве за извршавање издатака;
 - (2) дефинисање месечних квота преузетих обавеза и плаћања;
- 2) управљање средствима на консолидованом рачуну трезора локалне власти на који се уплаћују приходи и са којег се врше плаћања из буџета, које обухвата:
 - (1) управљање ликвидношћу;
 - (2) управљање финансијским средствима;
 - (3) управљање примањима од задуживања;
- 3) буџетско рачуноводство и извештавање, које обухвата:
 - (1) обраду плаћања и евидентирање прихода;
 - (2) вођење пословних књига;
 - (3) финансијско извештавање;
- (4) припрему и израду свих извештаја и израду завршног рачуна буџета локалне власти, као и израду консолидованог извештаја града;
- 4) контролу расхода и издатака, која обухвата управљање процесима одобравања преузимања обавеза и одобравање плаћања на терет буџетских средстава;
- 5) праћење кретања масе зарада у јавним предузећима на нивоу тог трезора и достављање извештаја Министарству.

IX. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

Члан 118.

Интерна финансијска контрола у јавном сектору заснива се на принципу управљачке одговорности и обухвата:

- 1) финансијско управљање и контролу код буџетских и ванбуџетских корисника;
- 2) интерну ревизију код буџетских и ванбуџетских корисника;
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије које обавља Министарство - Централна јединица за хармонизацију

Управљачка одговорност је обавеза руководиоца свих нивоа код буџетских и ванбуџетских корисника да све послове обављају законито, поштујући принципе

економичности, ефективности, ефикасности и јавности, као и да за своје одлуке, поступке и резултате одговарају ономе који их је именовано или им пренео одговорност.

Финансијско управљање и контрола

Члан 119.

Буџетски и ванбуџетски корисници успостављају финансијско управљање и контролу, која се спроводи политикама, процедурама и активностима са задатком да се обезбеди разуман ниво сигурности да ће своје циљеве остварити кроз:

- 1) пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;
- 2) благовременост, реалност, потпуност, тачност и интегритет финансијских и нефинансијских извештаја;
- 3) економично, ефикасно и ефективно коришћење средстава, укључујући и заштиту имовине, информација и података.

Финансијско управљање и контрола обухвата следеће елементе:

- 1) контролно окружење;
- 2) процену ризика;
- 3) контролне активности;
- 4) информације и комуникацију;
- 5) праћење и процену система.

Финансијско управљање и контрола организује се као систем процедура и одговорности свих лица у организацији.

Руководилац буџетског и ванбуџетског корисника дужан је да успостави систем за управљање неправилностима.

Неправилност представља свако кршење неке одредбе прописаних правила и уговора, које је последица поступка или пропуста лица запослених код буџетских и ванбуџетских корисника, уговарача, крајњих корисника и крајњих прималаца, а које као последицу има, или би могло имати негативан утицај на остваривање циљева корисника јавних средстава и/или неоправдане трошкове.

За успостављање, одржавање, редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле одговоран је руководилац буџетског и ванбуџетског корисника.

Руководилац буџетског и ванбуџетског корисника може пренети надлежност за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле на лице које он овласти.

Руководилац из става 6. овог члана до 31. марта текуће године за претходну годину на прописани начин извештава министра о адекватности и функционисању система финансијског управљања и контроле.

Министар утврђује заједничке критеријуме, методологију и стандарде за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, као и начин извештавања из става 8. овог члана.

Интерна ревизија

Члан 120.

Буџетски и ванбуџетски корисници успостављају интерну ревизију.

За успостављање и обезбеђење услова за адекватно функционисање интерне ревизије одговоран је руководилац буџетског и ванбуџетског корисника.

Интерна ревизија је организационо независна од делатности коју ревидира, није део ни једног пословног процеса, односно организационог дела организације, а у свом раду је непосредно одговорна руководиоцу буџетског или ванбуџетског корисника.

Функционална независност интерне ревизије се обезбеђује самосталним одлучивањем о подручју ревизије на основу процене ризика, начину обављања ревизије и извештавању о обављеној ревизији.

Интерна ревизија на основу објективног прегледа доказа обезбеђује уверавање о адекватности и функционисању постојећих процеса управљања ризиком, контроле и управљања организацијом, односно да ли ови процеси функционишу на предвиђен начин и омогућују остварење циљева организације.

Интерна ревизија пружа саветодавне услуге које се састоје од савета, смерница, обуке, помоћи или других услуга у циљу повећања вредности и побољшања процеса управљања датом организацијом, управљања ризицима и контроле.

Интерну ревизију обављају интерни ревизори.

Интерни ревизори у вршењу функције примењују међународне стандарде интерне ревизије, етички кодекс интерне ревизије и принципе објективности, компетентности и интегритета.

Интерни ревизори су обавезни да чувају тајност службених и пословних података.

Интерни ревизори имају право неограниченог приступа свим подацима потребним за спровођење ревизије, укључујући и поверљиве податке, с тим да је за приступ подацима са ознаком тајности потребан одговарајући сертификат, односно дозвола, у складу са прописима о тајности података.

Руководилац из става 2. овог члана одређује степен тајности извештаја о спроведеној појединачној ревизији у складу са посебним прописима.

Руководилац из става 2. овог члана до 31. марта текуће године за претходну годину на прописани начин извештава министра о функционисању интерне ревизије.

Министар прописује заједничке критеријуме за организовање и извештавање о функционисању интерне ревизије, стандарде и методолошка упутства за њено поступање и извештавање и ближе уређује послове интерне ревизије у јавном сектору.

Хармонизација

Члан 121.

Хармонизацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије врши Министарство - Централна јединица за хармонизацију.

Централна јединица за хармонизацију обавља послове:

- 1) централне хармонизације, координације, праћења примене и сагледавања квалитета финансијског управљања и контроле и интерне ревизије у јавном сектору;
- 2) дефинисања заједничких критеријума и стандарда за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле;
- 3) дефинисања заједничких критеријума за организацију и поступање интерне ревизије у јавном сектору;
- 4) вођења евиденције овлашћених интерних ревизора у јавном сектору;

5) израде програма стручног усавршавања, сертификације и надзора над спровођењем програма стручног усавршавања интерних ревизора у јавном сектору;

б) израде програма стручног усавршавања и надзора над спровођењем програма стручног усавршавања руководиоца и запослених у јавном сектору из области финансијског управљања и контроле, у складу са међународно прихваћеним стандардима и принципима;

7) обједињавања годишњих извештаја из члана 119. став 8. и члана 120. став 12. овог закона о стању финансијског управљања и контроле и интерне ревизије;

Министар доставља Влади обједињени годишњи извештај из става 2. тачка 7) овог члана.

Запослени на пословима Централне јединице за хармонизацију су обавезни да чувају тајност службених и пословних података.

Министар прописује програм за стручно образовање и услове и поступак сертификаковања, односно полагања испита за стицање професионалног звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору, стручно оспособљавање, усавршавање и даје смернице и упутства за обављање послова из става 2. овог члана.

Х. ЕКСТЕРНА РЕВИЗИЈА

Члан 122.

Завршни рачун буџета Републике Србије и завршни рачуни организација за обавезно социјално осигурање обавезно подлежу екстерној ревизији у складу са одредбама закона којим се уређује надлежност Државне ревизорске институције.

Екстерној ревизији подлежу и завршни рачуни буџета локалних власти.

Ревизију из става 2. овог члана врши Државна ревизорска институција, у складу са законом којим се уређује надлежност Државне ревизорске институције.

Изузетно од става 3. овог члана, екстерну ревизију буџета локалних власти, може, уз сагласност Државне ревизорске институције, на основу одлуке скупштине локалних власти, да обави и лице које испуњава услове за обављање послова ревизије финансијских извештаја прописане законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.

Локална власт је у обавези да захтев за сагласност из става 4. овог члана достави Државној ревизорској институцији најкасније до 1. априла.

Уколико Државна ревизорска институција не поступи по поднетом захтеву локалне власти из става 5. овог члана до 15. априла, сматраће се да је дата сагласност из става 4. овог члана.

ХИ. ФИСКАЛНИ САВЕТ

Фискални савет

Члан 123.

Овим законом установљава се Фискални савет.

Фискални савет је независан државни орган.

За обављање послова из своје надлежности Фискални савет је одговоран Народној скупштини.

Фискални савет има својство правног лица.

Фискални савет има печат у складу са законом.

Седиште Фискалног савета је у Београду.
Фискални савет састоји се од три члана које бира Народна скупштина.
Стручне и административне послове обављају стручне службе Фискалног савета.

Члан 124.

Чланове Фискалног савета предлажу:

- 1) председник Републике предлаже председника Фискалног савета;
- 2) министар предлаже једног члана;
- 3) гувернер Народне банке Србије предлаже једног члана.

Уколико Народна скупштина не изабере предложеног члана, поступак за избор тог члана се понавља.

Фискални савет врши своје надлежности након избора сва три члана Фискалног савета.

Након избора чланови Фискалног савета полажу заклетву пред Народном скупштином, чиме преузимају дужност. Заклетва гласи: „Заклињем се на оданост Републици Србији. Обећавам да ћу поштовати Устав и законе. Заклињем се чашћу да ћу своју дужност обављати независно, поштено и на добробит садашњих и будућих генерација”.

Поступак избора чланова Фискалног савета из става 1. овог члана спроводи се најкасније 60 дана пре истека мандата претходног члана Фискалног савета

У случају да мандат члана Фискалног савета истекне пре окончања избора, члан Фискалног савета наставља са радом у складу са овим законом до окончања поступка избора.

Члан 125.

За члана Фискалног савета може бити изабрано лице које је држављанин Републике Србије, које не врши јавну функцију, није осуђивано и које има:

1) одговарајућу магистарску, мастер или докторску диплому из области економских наука, објављене научне радове из области макроекономије, фискалне политике, јавних финансија, рачуноводства или неке друге сродне научне области и најмање пет година радног искуства;

2) поред услова из тачке 1) овог става, кандидат за председника Фискалног савета треба да има најмање пет година искуства у обављању руководећих послова.

Члан Фискалног савета не може обављати друга задужења или плаћене дужности, осим научног, образовног, уметничког, књижевно-саветодавног, уредничког или неког другог интелектуалног рада, у складу са законом.

Члан Фискалног савета не може бити члан политичке странке нити се у свом раду може водити политичким уверењима.

Члан 126.

Чланови Фискалног савета се бирају на период од шест година, а чланство у Фискалном савету члану Савета престаје пре истека мандата:

- 1) уколико почне да обавља било коју јавну функцију;
- 2) подношењем оставке;
- 3) ако је правоснажном судском одлуком осуђен на казну затвора безусловно у трајању од најмање шест месеци;

- 4) ако је правоснажном судском одлуком лишен пословне способности;
- 5) губљењем држављанства;
- 6) услед смрти;
- 7) разрешењем.

Народна скупштина може разрешити дужности члана Фискалног савета уколико се испостави да:

- 1) није способан да врши функцију због менталне или физичке неспособности, што се утврђује на основу документације релевантне медицинске установе;
- 2) не поступа у складу са Уставом и законом.

Члан 127.

О наступању разлога за престанак мандата или разрешење, Фискални савет без одлагања обавештава Народну скупштину.

Иницијативу за разрешење члана Фискалног савета може да поднесе најмање 20 народних посланика.

Иницијатива се подноси у писаном облику, са образложењем и доказима о наступању разлога из члана 126. овог закона.

Иницијативу разматра надлежно радно тело Народне скупштине.

Члан Фискалног савета чије се разрешење предлаже, има право да се писмено или усмено обрати члановима надлежног радног тела Народне скупштине, на седници на којој се разматра иницијатива о његовом разрешењу.

Након обављене расправе и гласања, надлежно радно тело Народне скупштине подноси извештај Народној скупштини са предлогом да Народна скупштина донесе одлуку о разрешењу члана Фискалног савета или да иницијативу одбаци.

Члану Фискалног савета престаје мандат и сва права по том основу даном доношења одлуке о његовом разрешењу на седници Народне скупштине.

Члан 128.

Надлежно радно тело Народне скупштине може самоиницијативно да предложи Народној скупштини да се члан Фискалног савета разреши када, на основу континуираног праћења рада Фискалног савета у складу са законом или на основу других сазнања, утврди да су наступили разлози за разрешење из члана 126. овог закона.

У поступку када надлежно радно тело Народне скупштине самоиницијативно предложи да се члан Фискалног савета разреши, примењују се одредбе члана 127. став 5. овог закона.

Функције и задаци Фискалног савета

Члан 129.

Фискални савет:

- 1) проверава макроекономске и фискалне претпоставке коришћене за израду Фискалне стратегије Владе;
- 2) даје независну и кредибилну оцену мера економске политике које предлаже Влада у циљу остваривања квантитативних фискалних циљева које је Влада поставила;
- 3) процењује основне фискалне ризике и вероватноћу да ће Влада испунити своје фискалне циљеве у будућности;

4) процењује у којој мери је Влада у прошлости поштовала фискална правила која је утврдила;

5) процењује има ли основа за активирање било које од одредби за изузетне околности и колика је вероватноћа да ће Владин план прилагођавања омогућити повратак на поштовање фискалних правила;

6) проверава адекватност економских класификација, укључујући правилну класификацију капиталних издатака, како би се обезбедило исправно мерење квантитативних фискалних циљева.

Члан 130.

Фискални савет обавља следеће задатке:

1) припрема мишљење на нацрт Фискалне стратегије;

2) припрема и доставља Народној скупштини анализу о:

- ревидираној Фискалној стратегији за одговарајућу фискалну годину;

- предлогу закона о буџету Републике Србије, који подразумева и предлог ребаланса, као и о амандманима који су поднети у току скупштинске расправе;

3) припрема и подноси Народној скупштини анализу предлога закона о завршном рачуну буџета Републике Србије и консолидованог биланса сектора државе;

4) припрема и доставља Народној скупштини процене о фискалним утицајима предлога других закона, као и амандмана који су поднети у току скупштинске расправе.

Фискални савет подноси анализе из става 1. тачка 2) овог члана Народној скупштини у року од 15 дана од датума под којим је Влада поднела Народној скупштини ревидирану Фискалну стратегију, односно предлог закона о буџету Републике Србије или предлог ребаланса буџета.

Члан 131.

Фискални савет може у било ком тренутку, на своју иницијативу или на захтев, дати савет Влади о питањима која се односе на фискалну политику и управљање јавним финансијама.

Све анализе, извештаји, препоруке и савети које припреми Фискални савет биће јавно доступни у року од пет радних дана од дана њиховог достављања министру, Влади или Народној скупштини.

Извештаји, анализе и процене Фискалног савета су доступни јавности путем интернет странице Фискалног савета.

Извештаји, анализе и процене Фискалног савета према потреби се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије”, као и на интернет страници Народне скупштине, Владе, Министарства финансија, или одговарајуће јединице локалне власти.

Фискални савет је дужан да до 31. марта текуће године поднесе Народној скупштини годишњи извештај о раду за претходну годину.

Обавеза достављања информација Фискалном савету

Члан 132.

Фискални савет има овлашћење да захтева од министара да му доставе одговарајуће економске и фискалне прогнозе и анализе које могу бити потребне Фискалном савету како би извршио своје надлежности и функције у складу са овим законом.

Фискални савет може захтевати од министра да изради и достави Фискалном савету фискалне пројекције засноване на алтернативним претпоставкама и сценаријима.

Фискални савет има овлашћење да захтева информације од свих субјеката у јавном сектору ако је таква информација од суштинске важности за рад Фискалног савета.

Ако не добије тражене информације које су од суштинске важности за рад Фискалног савета, председник Фискалног савета о томе обавештава Народну скупштину.

Организација и састав

Члан 133.

Председник Фискалног савета:

- 1) председава Фискалним саветом;
- 2) сазива састанке Фискалног савета и утврђује дневни ред истих;
- 3) представља Фискални савет;
- 4) одобрава објављивање процена о предлозима закона;
- 5) руководи Фискалним саветом као државним органом;
- 6) одговара Народној скупштини за поузданост процена које буде израђивао

Фискални савет.

Председник Фискалног савета доноси Пословник о раду којим се ближе уређује начин и поступак по коме Фискални савет врши своју надлежност, одлучивање и друга питања утврђена овим законом која су од значаја за рад Фискалног савета, уз претходну сагласност надлежног радног тела Народне скупштине.

Члан 134.

Фискални савет има стручну службу са специјалним саветницима и фискалним аналитичарима и пратећу службу.

Руководиоце служби из става 1. овог члана именује председник Фискалног савета на период од шест година.

Начин обављања послова, организациона структура служби и систематизација радних места ближе се уређују актом Фискалног савета, уз претходну сагласност надлежног одбора Народне скупштине.

Члан 135.

Стручном службом са специјалним саветницима и фискалним аналитичарима руководи главни економиста.

За главног економисту може бити именовано лице које је држављанин Републике Србије, које испуњава опште услове за рад у државним органима, које поседује факултетску диплому из области економије, финансија, рачуноводства или неке друге релевантне области, најмање девет година радног искуства у области макроекономије, фискалне политике, јавних финансија, рачуноводства и објављене научне радове из тих области.

Члан 136.

Послове специјалног саветника обавља лице које је држављанин Републике Србије, које не врши јавну функцију, није осуђивано и које има:

- 1) одговарајућу факултетску диплому из области економије, финансија, рачуноводства или неке друге релевантне области;

- 2) изванредно теоријско и практично знање о буџетским и финансијским питањима;
- 3) најмање пет година радног искуства у области економије, финансија, рачуноводства или другој релевантној области.

Специјални саветник не може обављати друге плаћене послове, осим научног, образовног, уметничког, књижевно-саветодавног, уредничког или неког другог интелектуалног рада у складу са законом.

Послове фискалног аналитичара обавља лице које испуњава опште услове за рад у државним органима, које је мастер економије или дипломирани економиста, које има положен државни стручни испит и најмање три године радног искуства у области јавних финансија, фискалне политике и финансијске анализе и рачуноводства.

Члан 137.

Фискални савет може ангажовати спољне стручњаке, ради обављања одређених послова из своје надлежности.

Спољни стручњак мора да има одговарајуће стручно знање и искуство.

Спољни стручњак може бити физичко или правно лице.

За спољног стручњака може бити ангажован и страни држављанин, који је признати стручњак у области од значаја за извршавање послова из надлежности Фискалног саветника.

Сва радна документација, коју изради спољни стручњак, на располагању је и припада Фискалном савету.

Члан 138.

Пратећом службом руководи секретар.

За секретара може бити именовано лице које испуњава опште услове за рад у државним органима, које је дипломирани правник или дипломирани економиста, које има положен државни стручни испит и најмање девет година радног искуства у струци.

Радноправни положај запослених

Члан 139.

Председник Фискалног савета има право на основну плату у висини основне плате специјалног саветника, увећане за 30 процената.

Чланови Фискалног савета имају право на основну плату у висини од 90 процената од основне плате председника Фискалног савета.

У погледу других права, дужности и одговорности чланова Фискалног савета, сходно се примењују одредбе прописа којима су уређена права изабраних лица.

Председник Фискалног савета и чланови Фискалног савета имају право на накнаду у висини њима припадајуће основне плате из ст. 1. и 2. овог члана, уколико нису у радном односу у Фискалном савету.

Члан 140.

Главни економиста има право на основну плату у висини од 90 процената плате која је одређена за чланове Фискалног савета.

У погледу других примања и права главног економисте примењују се одредбе закона које уређују ова права за државне службенике на положају, осим ако овим законом није друкчије прописано.

Главни економиста има право на накнаду у висини њему припадајуће основне плате из става 1. овог члана, уколико није у радном односу у Фискалном савету.

Члан 141.

Секретар Фискалног савета има право на основну плату у висини плате секретара министарства.

У погледу других примања и права секретара примењују се одредбе закона које уређују ова права за државне службенике на положају, осим ако овим законом није друкчије прописано.

Члан 142.

Број специјалних саветника и фискалних аналитичара одређује се актом Фискалног савета, уз претходну сагласност надлежног радног тела Народне скупштине.

Специјални саветник може бити у радном односу на неодређено или одређено време.

Специјални саветник има право на основну плату која се одређује множењем основице за обрачун и исплату плате и коефицијента који припада државном службенику у првој групи положаја - 9,00.

Основица за обрачун и исплату плате из става 3. овог члана утврђује се у складу са законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника.

Специјални саветник има право на накнаду у висини њему припадајуће основне плате из става 3. овог члана, уколико није у радном односу у Фискалном савету.

Фискални аналитичар је у радном односу на неодређено време.

Фискални аналитичар има право на основну плату у висини од 65 процената плате која је одређена за специјалног саветника.

У погледу других примања и права фискалног аналитичара примењују се одредбе закона које уређују ова права за државне службенике и намештенике, осим ако овим законом није друкчије прописано.

Члан 143.

Лице које ради у служби Фискалног савета има радноправни положај државног службеника на извршилачком радном месту или намештеника, осим ако овим законом није друкчије прописано.

Одлуку о заснивању и престанку радног односа у Фискалном савету доноси председник Фискалног савета.

Одлука из става 2. овог члана је коначна.

Лице које ради у службама Фискалног савета, осим специјалних саветника, има право на плату, која износи онолико колико износи плата по прописима којима се утврђују плате државних службеника и намештеника.

Члан 144.

Основна плата одређена чланом 139. ст. 1. и 2, чланом 140 став 1. и чланом 142. ст. 3. и 7. овог закона може се, услед посебних сложености у раду у Фискалном савету, увећати за додатак који износи до 30 процената.

Критеријуме и висину додатка утврђује председник Фискалног савета.

Средства за рад

Члан 145.

Средства за рад Фискалног савета и његових стручних служби обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Чланови Фискалног савета на предлог секретара утврђују предлог финансијског плана Фискалног савета, и достављају га надлежном радном телу Народне скупштине на сагласност.

По добијеној сагласности од надлежног радног тела Народне скупштине, Фискални савет доставља предлог финансијског плана Министарству.

Пословни простор, опрему и средства неопходна за рад Фискалног савета обезбеђује Влада.

Ревизију финансијског пословања Фискалног савета вршиће Државна ревизорска институција.

XII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји

Члан 146.

Новчаном казном од 100.000 до 750.000 динара казниће се одговорно лице буџетског корисника, одговорно лице корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање или друго одговорно лице, за следеће прекршаје:

- 1) уколико створи обавезе или на терет рачуна буџета одобри плаћање расхода и издатка који није предвиђен у буџету;
- 2) ако не поштује одредбе чл. 52, 58, 64, 65, 66, 68, 69. и члана 70. став 6. овог закона у поступку припреме и усвајања буџета;
- 3) ако предлог буџета и завршног рачуна и извештаји који се достављају Народној скупштини, односно локалној скупштини не садрже делове из члана 56. овог закона;
- 4) ако не поштује одредбе чл. 78 - 80, чл. 82-87, члана 94. и члана 95. став 1. овог закона у поступку извршења буџета;
- 5) ако не поштује одредбе члана 101, чл. 104 - 109. и члана 113. ст. 8-9. овог закона.

Члан 147.

Новчаном казном у износу од 50.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај ванбуџетски корисник, који се налази у Регистру субјеката јавног сектора из члана 19. овог закона и који је укључен у систем консолидованог рачуна трезора, уколико не отвори рачун из члана 112. став 4. овог закона код Управе за трезор.

Новчаном казном од 50.000 динара до 200.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице ванбуџетског корисника или друго одговорно лице уколико не отвори рачун из члана 112. став 4. овог закона код Управе за трезор, ако се налази у Регистру субјеката јавног сектора из члана 19. овог закона и укључен је у систем консолидованог рачуна трезора.

Члан 148.

Новчаном казном у износу од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице - субјект јавног сектора и јавно финансијско друштво, изузев Народне банке Србије, ако не поштује ограничења утврђена законом о буџету Републике Србије на основу члана 55. овог закона.

Новчаном казном од 150.000 до 750.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у правном лицу - субјекту јавног сектора и у јавном финансијском друштву, изузев Народне банке Србије, ако не поштује ограничења утврђена законом о буџету Републике Србије на основу члана 55. овог закона.

Прекршајни поступак

Члан 149.

Захтев за покретање прекршајног поступка из чл. 146-148. овог закона подноси буџетска инспекција.

Прекршајни поступак из чл. 146-148. овог закона не може се покренути ако протекне пет година од дана када је прекршај учињен.

Прекршајни поступак из става 1. овог члана води се у складу са одредбама закона којим се уређују прекршаји.

ХИИ. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 150.

У случају да су одредбе других закона, односно прописа, у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Члан 151.

Прописи донети на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Прописи донети до дана ступања на снагу овог закона примењиваће се ако нису у супротности са овим законом, до доношења прописа на основу овог закона.

Члан 152.

Управа за трезор основана Законом о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21-др. закон, 138/22, 92/23 и 94/24) наставиће са радом у складу са делокругом утврђеним овим законом.

Трезори локалне власти основани актом о оснивању на основу Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21-др. закон, 138/22, 92/23 и 94/24) наставиће са радом у складу са овим законом и актом о оснивању.

Фискални савет основан Законом о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21-др. закон, 138/22, 92/23 и 94/24) наставиће са радом у складу са овлашћењима утврђеним овим законом.

Комисија за праћење примене међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор и Савет за унапређење програмске структуре буџета образовани Законом о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21-др. закон, 138/22, 92/23 и 94/24) наставиће са радом у складу са овлашћењима утврђеним овим законом.

Члан 153.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

- 1) Закон о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21 - др. закон, 138/22, 92/23 и 94/24);
- 2) одредбе других закона које се односе на буџетске фондове, као и одлуке Владе и надлежног извршног органа локалне власти о отварању тих фондова.

Члан 154.

Овај закон ступа на снагу 1. јануара 2027. године, осим одредаба члана 37. и чл. 40-43. овог закона које ступају на снагу даном пријема Републике Србије у пуноправно чланство у Европској унији, с тим што ће се члан 51. овог закона примењивати у целости од доношења закона о буџету Републике Србије за 2029. годину, а одредбе овог закона које се односе на консолидоване извештаје централног нивоа власти и сектора државе примењиваће од састављања тих извештаја за 2028. годину.